

Nicolas de la Chesnay

ODSOUZENÍ HOSTINY

(vyd. 1507)

Moralita

(přeložil Petr Christov)

Doktor Opovědník (začíná)

*Non oculus saturatur visu,
Sed nec auris impletur auditu.
ECCLESIASTES, primo capitulo:
Non saturatur oculus visu, etc.*

Šalamoun praví, že oko bytosti lidské, ať už Římanovo jest či národa jiného, nenabaží se pohledu na země vzdálené a budovy skvostné, paláce vysokánské k odpočinku zbudované, byť by na ně od rána do večera hledělo. Neuspokojíme tedy nikdy touhu po konání, zábavě a rozkoši, co jí jen na světě je.

Vždy přejeme si spatřiti, viděti a slyšeti věci nezvyklé, ať už běloskvoucí, či rudě zářící jsou. Oči a uši, jak je znám, uspokojeny nikdy nebudou.

Na toto vše nehledě, rádi bychom jim, ku občerstvení chvilkovému, krátkého oddechu a zábavy dopřáli. Žádné složitosti to nebudou, jen vyprávění jasné, z jehož písmen, slov i vět dostane se dobrého poučení všem, kdo mu naslouchati budou.

Tak abyste více o tom, o čem půjde řeč, zvěděli, slyšte, že rádi bychom napravili přemíru užívání si a plýtvání nadbytečné, neb žravostí pohrdáme, jež se masem, chlebem a vínem nadouvá. A střídmostí, jež člověka zdravým a štíhlým činí, bychom ji nahraditi chtěli.

Věda lékařská sdostatek se shodne, že dobře poobědvati vhodné jest, neb žaludek nijak neníčí, když obědváme s rozumem a střídáním pak jen povečeříme - toť poučení, jež pro pány i kmány hodí

se. Jen nikdy na hostině nesmíme se nezřízeně cpát, neboť hostina lidi i zabít svede.

Pomněte, že přemíra jeden lid ničí a mnoho škody natropit zná. Však umírněnost, krásná ctnost, lidi skvostné a nad jiné ceněné provází. O všem tomto nyní vyprávění tiché uslyšíte, a proto, prosím, tiše a bez povídání zůstaňte a poslouchejte.

*Po těchto slovech odejde Doktor Opovědník dozadu a posadí se, zůstane tam až do té doby, než přijde předněst své kázání.
Na scéně přijde Oběd a říká:*

Oběd

Když Polemón na svou počest
Tučných a sytých jídel počet
Veliký měl, radostí zářil.

Večeře

Xenokratés ho pak nešetřil,
Obezřetně se v jídle omezil,
Jak veřejně prohlásil.

Hostina

Kdo má kapsy plné peněz,
Na toho by smutek nevlez.

Oběd

Kdo si umí užívat,
S rozkoší si začínat,
Raduje se, blaho mu je.

Večeře

Říkal Doktor, že to tak je,
Nikomu se nevemlouval,
Všechno rádně vysvětloval.

Hostina

Vědění je na něco,
Jen tak ještě vědět na co!

Oběd

Luculus Pompejovi podstrojoval,
Kuchaře zručné k tomu mívá.

Večeře

Plutarchus nám nechal psaní,
Jak za jedno pohoštění
Padesát tisíc zacvakal.

Hostina

Jen ať penízky obíhaj'!

Oběd

Mnozí si přec v létě, v zimě
Užívají plodů země.

Večeře

Když jich hodně vypěstují,
Bylo by podlé, zbabělé
Držet je ve sklepě zavřené.

Hostina

Když je velká úroda,
Musíš sklízet, co to dá.

Oběd

Ať chamevcí zlatem kynou,
Za kariérou úlisní ať jdou,
Neb když války, ni neshod není,
Možno získat velké jmění.

Večeře

A čeho se nám nedostává?

Oběd

Zábavy.

Večeře

Zábava? A to jaká?

Oběd

Obyčejně to tak bývá
Za rozpustilými lidmi jít
A vesele si s nimi žít.

Hostina

Kdo veselé si tráví čas,
Na skopičiny nemá čas.
Užívá si, Zábavy má dost,
Je s ním Dobrá společnost.

Večeře

Vede život přeradostný,
Bez přestání ten samý.

Oběd

Rád bych je někde nalezl,
Abych zvěděl, co jsou zač.

Hostina

Lidská duše vždycky touží
Poznat něco nového.

Večeře

Na milá slůvka, náznaky nejtěšší,
Lidská duše vždycky uslyší.

Blázen

Ti tři rázně vykročili,
Aby zle to zatočilo s nimi.
Kde to jen zpěvem a smíchem zavání,
Tam karta nakonec vždy se obrátí.
Aha, vy se chcete pobavit?
Dobrá, dobrá, máte to míti!
Však kdo miluje blahobyt,
Bude vždycky nejvíc bit.

Dobrá společnost

(dobře vypadající slečna vystoupí vpřed se všemi svými souputníky
popořádku srovnánými a praví:)

Pryč se klidte, morousové!
Já chci se bavit jen,
Výkřiky slyšet radostné
A protančit celý den.

Žravost, žena

A pro mě tučné maso s rýží
A kapouna a kuřátko nadívané
To bude teprv tanec, pane.

Mlsnota, žena

A ještě teďka před večeří
Paštičku malou na trávení
Ohřátou, jemnou bych si dala.

Zábava, muž

Baže, baže! Jen se bavit,
Tančit, zpívat si a hrát,
V kole se točit, klevetit a smát.

Přípitek, muž

To ani za řeč nestojí,
Však vínečko rudé a taky bílé
To vám mysl vždycky osvěží.

Já taky tak, muž

Já bych chtěl v číši muškat míť,
Nalijte mi jednu plnou,
Ať v klidu si ho můžu pít.

Závislost, žena

Kdokoli se k jídlu posadí,
Kvůli práci, v zájmu vědy,
Ku cvičení, k obživě,
Zkušenosti své prosadí.
Protože nám se jasně jeví,
Že návyk je jiné povahy,
Ne povahy přirozené,
Přirozeností přirozenou dané;
Však jídlo, co trvá chvíli dlouhou,
Povahu má žíznivou.

Dobrá společnost

Je třeba vždy za dne začít.
Tedy pojďme, příkaz dávám
Ohň honem zapalte!

Přípitek

A dobré víno rychle nos!

Dobrá společnost

Čtvrtku nebo půllitr.

Já taky tak

Jen ať nám toho dají dost!

Dobrá společnost

A ať nám ještě přinesou
Dva tácy švestek damašských.

Toto první jídlo je nachystáno na kulatých či hranatých tácech, a pokud není v této roční době možno obstarat švestky, je třeba použít sušených a natřít je voskem tak, aby vypadaly jako damašské.

Žravost

Tedy ať žaludky se zaplní
Šunkou a taky dršťkami.

Mlsnota

Ale fuj, no fuj! To je pro prostáky.
Já nemusím jídla mnoho míti,
Však dobré velmi musí být.

Přípitek

To je ale spousta jídla!
Paštika, švestky, chléb, víno i skleničky.

Dobrá společnost

Ať si každý nandá sám,
Jídlo už je na stole.

Já taky tak

Hlédte, jak Žravost švestky hltá,
Úplně se přecpává.

Přípitek

Teď snědla i slimáka.

Žravost tak hltá, že sežrala slimáka, co lezl po švestkách.

Dobrá společnost

Tiše, tiše. Dobré chutnání,
Ale bez povídání.

Zábava

A teď, dámo, pro vaši potěchu
Trocha povyražení -
O který tanec vás mohu požádat?

Dobrá společnost

Jen pomalu. Raději až později.

Zábava

Ať se nám zábava trochu rozproudí,
Třeba vy, malíčká, Mlsnoto má milá,
Mohu vás v kole provést,
Nebude to nikde vadit?

Mlsnota

Jak je vám libo,
Ve vší počestnosti s vámi půjdou.

Zábava

Kdo se vášním jednou oddá,
Nikdy víc jím neodolá.
Bere ji za ruku
Když vás tak držím za ruku
A tvář vaši jemnější zřím
Než tvář Marie Magdalské,
Na radostnou cestu Paridovu vzpomněl jsem,

Jak si i svou uzdu rozkousal,
Když krásou Heleninou zasažen byl.

Mlsnota

Když vidím já obličej váš sličný a vznešený,
V němž je krásy přebytek,
Dodám si odvahy a pravim,
Že cítím se před vámi jak
Médea - a vy jste Jáson.

Dobrá společnost

Tak zapívat společně si pojďme,
I gaillardu v kole zatančit si můžeme.

Zábava

Ukážu vám, jak se tančí
U nás doma po novu.

Nutno poznamenat, že na scéně - či někde nahoře - se nacházejí ličné hudební nástroje ku hraní a zábavě nachystané, až na ně je řada. V této chvíli mohou zahrát tichý, nedlouhý tanec, pak řekne:

Oběd

Musíme z toho něco míti,
Když se tady baví
Dobré společnosti hosti
Jejími hrami a laskavostí.

Večeře

Pojďme všichni společně
A sledujme jejich společnost.

Hostina

Zdvořile slušně popřejme jim zdraví,
Ať vědí, že ovládáme dobré mravy.

Oběd

Modlím se k božské Podstatě,
Ať dlouho ve zdraví uchová
Ctnou paní a její ctěný stav.

Dobrá společnost

Bůh ochraňuj skvělé pány!
Chcete se k našemu stolu přidat
A výtečně s námi pohodovat?

Večeře

Omluvte nás, dámo, prosím,
Že jsme k vaší společnosti
Bez pozvání náhle vtrhlí.

Jak si i svou uzdu rozkousal,
Když krásou Heleninou zasažen byl.

Mlsnota

Když vidím já obličej váš sličný a vznešený,
V němž je krásy přebytek,
Dodám si odvahy a pravím,
Že cítím se před vámi jak
Médea - a vy jste Jáson.

Dobrá společnost

Tak zapívat společně si pojďme,
I gaillardu v kole zatančit si můžeme.

Zábava

Ukážu vám, jak se tančí
U nás doma po novu.

Nutno poznamenat, že na scéně - či někde nahoře - se nacházejí rozličné hudební nástroje ku hraní a zábavě nachystané, až na ně přijde řada. V této chvíli mohou zahrát tichý, nedlouhý tanec, pak Oběd řekne:

Oběd

Musíme z toho něco mít,
Když se tady baví
Dobré společnosti hosti
Jejími hrami a laskavostí.

Večeře

Pojďme všichni společně
A sledujme jejich společnost.

Hostina

Zdvořile slušně popřejme jim zdraví,
Ať vědí, že ovládáme dobré mravy.

Oběd

Modlím se k božské Podstatě,
Ať dlouho ve zdraví uchová
Ctnou paní a její ctěný stav.

Dobrá společnost

Bůh ochraňuj skvělé pány!
Chcete se k našemu stolu přidat
A výtečně s námi pohodovat?

Večeře

Omluvte nás, dámo, prosím,
Že jsme k vaší společnosti
Bez pozvání náhle vtrhlí.

Dobrá společnost

Potěšení na mé straně -
Jen bylo by rozumné
Představit se jmény svými.

Oběd

Jméno mé je Oběd.

Večeře

A Večeře mé zní.

Hostina

A já jsem Hostina, skromný a půvabný.

Oběd

Pro ty, co kolem stolu sedí,
Oběd jméno mé.

Večeře

A Večeře zas moje zní.

Hostina

Já mnohé lidi od práce odvedl dál
A v každou dobu jim jídlo a pití dal.

Oběd

Jméno mé je Oběd.

Večeře

A mé Večeře zas zní.

Hostina

A já jsem Hostina, skromný a půvabný.

Dobrá společnost

Takové hosty nutno pěkně přivítati.
Jsou hodně ceněni a uznání velké mají.
Tak dejme jim, přátelé mí,
Nejlepší pití bez prodlení!

Oběd (bere si sklenku)

To víno hezké barvy je.

Zábava, Přípitek a Já taky tak jim dají své sklenky

Večeře

A chuť má ještě skvostnější.

Hostina

To víno smutky léčí
A oči rozjasňuje.

Oběd

Dámo stavu ctihoného,
Bez váhání řekněte nám,

Kdo jsou tyto duše milé,
Jež vždy s úctou poslouží vám?

Dobrá společnost

Podívejte - tenhle tady
To je jistý Zábava.
Nejbliž ke mně zase stojí
Přípitek mně nakloněný
A kousek dál Já taky tak.
Ukazuje je.
A Mlsnota křehká pak,
Co před jídlem už mlsá,
A vedle tam Žravost hltá,
A Závislost je támhleta.

Oběd

Nebude vám vadit snad,
Když zeptám se na jejich stav?

Večeře

Lidé jsou to roztomili.

Hostina

A takové my hledáme.

Oběd

Dovolte nám, dámo ctěná,
Požádat vás, abyste k nám
Zavítala, neb je přáním naším jen,
Projevit vám vřelý vděk.

Dobrá společnost

Nebude mi nemilé,
Když nás k jídlu usadíte
A den tak s námi strávíte.
Já a moji lidé hodní
Přijdeme k vám s radostí.

Oběd

Ke mně pojďte bez meškání,
Oslavu chci začít hned.

Dobrá společnost

S radostí.

Oběd

Vše připraveno jest
V sále příjemném
Dobře stavěném.

Večeře

Dámo vznešená, já vás pozvat chci
K jídlu druhému - může být?

Hostina

A na závěr ke mně přijdte,
Já pozadu zůstat nemohu.

Dobrá společnost

Ó ano, půjdeme všichni pospolu
A pokrmům budeme se věnovati.

Oběd

Skvěle, dámo ctihoná, platí.
Můžeme tedy vyrazit?

Vezme jj za ruku a Večeře s Hostinou se vzdálí.

Dobrá společnost

Mnoho se pro mě namáháte,
Jak já se vám jen odvěčím.

Oběd

Jen nechte se v dům můj vést -
Vidíte, vše připraveno jest.
Honem, honem, Kuchaři úslužný
A ty též, Sloužící, pospěš si.
Pracovali jste pilně a všechno
Jest u tabule připraveno?

Kuchař, Čišník a dva Sloužící náleží k sobě a obsluhují ve třech, atd.

Čišník

Pokrm z masa s omáčkou jemnou
Dobrým vínem doplněnou.

Kuchař

Pro skupinu milou a vstřícnou
Připravena jsou jídla chutí vybraných.

První sloužící

Úslužný sloužící jsem,
Tvář vždy vlídnou mám.

Druhý sloužící

Maso jest pro vás chuti slastné,
Omáčka skvělá a víno dobré.

Oběd

Tady je voda.

Dělá, jako by si umýval ruce.

Číšník

Sloužím dobře, jak je ctěné přání.

Oběd

Přijmeme místo, drahocená paní?
Zde se posadte.

Dobrá společnost

S radostí.

Oběd

Zábavo, křestane vážený,
Posadte se tady ze strany.
Ať každý na své místo sedne
Jeden jako druhý, bok k boku vedle.

Dobrá společnost

A zde jest místo hostitele.

Oběd

Trochu si poshovím a jsem tam hnedle.

Blázen

A kampak si mám sednout já
A má kápě šaškovská?
Máme snad tady zůstat stát?

Oběd

Ať přinesou předkrm. Hned sem s ním.

Číšník

A copak to má, prosím, být?

Oběd

Polévky rozličné, paštíčky tučné,
Skopové, hovězí pěkně čerstvě.

Blázen

Když sloužící neslouží
Rozumem svým vlastním,
Pak jsou to pěkná hovádky.

Oběd

Nezapomeňte selátko,
Vepřovou a srnčí hřbet,
K trávení pak zákusek.

Kuchař

Zdá se mi to trochu divně -
Nespěcháte nějak moc,
Když tři chody najednou
Servírovat na stůl chcete?
Kousat se musí pořádně.

*Kuchař bude mít všechna jídla připravena na nějakém jiném stolku
a rozdělí je sloužícím.*

Číšník

Hned jídla zmíněná
Na stůl váš donesu
A úslužně servíruji,
Abyste pojist mohli.

První sloužící

Uctivá poklona,
Co třeba, provedu.
Hned jídla zmíněná
Na stůl váš donesu.

Blázen

Čuchám, čuchám,
Učuchat se můžu,
Se mnou se tu nepočítá,
Jak pasák krav jsem, lůza bitá.

Druhý sloužící

Hned jídla zmíněná
Na stůl váš donesu
A úslužně servíruji,
Abyste pojist mohli.

Oběd

Paní má, pár slov pronést by se mi chtělo.

Dobrá společnost

Ale ovšem, jak je libo.

Oběd

S jídlem netřeba zde spěchat,
Všichni mohou všechno dostat.

Zábava

Jak krásně nás tu hostíte!
Skvělá jídla - chutná a vybraná.

Oběd

Co takhle toto víno vylít
A toho nejlepšího jim všem nalit?

První sloužící

Hned to bude. Už se nese.

Přípitek

Na vás přípjím, pane hostiteli!

Oběd

Jen ať jste i vy spokojeni!

Dobrá společnost

Přátelé, na zdraví vás všech!

Já taky tak

A z mé strany totéž - na zdraví všech.

Mlsnota

Zábavo, člověče bujary,
Dej mi trochu ochutnatí
Něčeho drobného, chutného -
Bylo by něco takového?

Zábava

Budte bez obav,
Já vám to tam fláknu.

Žravost

A já bych do sebe zase hodil
Pořádnej žvanec a hodně pití.

Blázen

Mají se nejlíp v celý Francii -
Nic je nepálí, nic jim nechybí.

Závislost

A když trochu vytrváte,
Všechny k sobě svážete.

Všimněte si, že Večeře a Hostina je pozorují z některého horního okna.

Večeře

To je pěkně velká slavnost,
Pořád ještě nemaj' dost.

Hostina

Kdo moc bere, přebere -
Jednou míra přetéct musí.

Večeře

Takhle si svůj pupek cpát -
To nemá žádnou grácií.

Hostina

Jen ať pěkně přijdou k nám,
Udělám s nimi proces krátký.

Nyní se přijdou představit Nemoci. Jsou ohavně a odpudivě oblečeny, vyzbrojeny holemi. Jejich oblečení je natolik podivné, že jen si ěží můžete rozpoznat, zda jsou to muži, či ženy.

Mrvice

Pohledte, jak dobře mi je,
Pak ptejte se na jméno mé,

Zda si na ně vzpomenete.

Mrvice mé jméno zní.
Těla, která krásná jsou,
Pohyb a citu zbabavují
Díky příškrcení
Vlásének mozkových.

Ochrnutí

Já také nový vzruch přinášíme,
Já, Ochrnutí neblahé.
Nervy, jež jsou pod koží,
S gustem oslabím.
Cit a pohyb poruším,
Když já náhle udeřím.
Stane se to často těm,
Co hýbou ústy přemnoho.

Padoucnice

A já, když jméno Padoucnice nosím,
Nemám snad značné renomé?
Jsem sestrou Mrvice,
Co se první v řadě představila.
Díky mně je hlava překvapena,
Díky mně jsou ze hry hádky,
Díky mně dny špatné svrbí
Jedlíky, co mnoho jedí.

Zánět pohrudnice

Zánět pohrudnice přichází,
Jehož se mnozí obávají.
Zabijím v čase krátkém, v oka mžiku
Nezřídká pěkně zvysoka.
Do jedné plfce
Hlízu zanesu a vložím -
Ať poznají, za co stojím,
Jedlíci, co mnoho jedí.

Střevní kolika

A co byste řekli Střevní kolice,
Která práci miluje velice?
Jest to nejjadumanější bytost
Z celé party této.
V tračníku sídlím,
V jednom z těch střev tam dole.
Díky mně se jim břicho nafoukne,
Lidem těm, co mnoho jedí.

Zánět mandlí

Já bolestí několik přinést umím,
Já, Zánět mandlí nelidský.

Chytnu lidi pod krkem
A až ke smrti je vleču.
Při pití, jídle i při dýchání
Trubice příduším a zacpu
A krutou smrtí je zhynout nechám,
Ty, co mnoho ústy hýbou.

Vodnatelnost

Vodnatelnost hrůzu budí,
Když svou sílu ukáže.
Říkají, že jsem špatná,
V ctnosti že se nevyznám.
Se záplavou tekutiny
Nebozí choří bojují
A já zemřít nechám v okamžení
Jedlíky, co mnoho jedí.

Žloutenka

A já jméno Žloutenka nosím,
Ictericia v latině ono zní.
Často mě hlupačkou zvou,
Když skvostně škodím jim.
Kůži, jak pergamen bílou,
Obarvím a nelidskou učiním
Těm, co přemnoho se cpou.

Močové kameny

Zdalipak lidé *morbus officialis* nový znají,
Jehož já jsem přičinou?
Močové kameny lékaři mi říkají,
Jsem velmi zvláštní útrapou.
Když bažanta lidé chtějí,
Z nebe peklo udělám jim -
Jedlíkům, co mnoho jedí.

Dna

A copak byste řekli mně,
Artróze, nemoci králů, Dně?
Mne člověk spatřit nemůže,
I když lékařem pravým je.
Jsem podagra pánevní,
Horší než v kříži loupaní.
Bůh ví, jak bodat a píchat umím,
Lidi, co se příliš cpou.

Mrtvice

Když stojíme tu pohromadě
A před námi lidské tělo,
Rekněte mi, nezdá se vám,
Že do rukou správných padlo?

Ochrnutí

Tělo tukem prolezlé,
Vínem, chlebem, masem tučným
Nemůže být dlouho zdravé,
Když jídlo dobře nestráví.

Večeře (A Hostina jede s ním.)

Na tyhle teď se obrátím -
A Bůh ať je chrání, bídáky!
Když o něco vás požádám,
Půjdete se mnou, přidáte se?

Padoucnice

Se zbraněmi v rukou našich,
S bodáky a s holemi,
Vplížíme se po špičkách,
Či jak vlci, zabijáci
Vtrhnem s tebou do dveří.

Večeře

Já s Hostinou si teď počkám
Na Společnost a její lidi,
Kteří, jak jsme zjistili,
Cpou se jídly všelikými
A na své zdraví nehledi,
A proto ztrestat je jest třeba.
Lidé dobrí, předvedte jim,
Malý, drobný útok váš.

Zánět pohrudnice

Řekněte mi jedno však -
Má je hnědka trefit šlak?
Či jen do limbu je poslat máme,
Ať jsou chromí, malátní?

Večeře

Nejdřív pěkně potichoučku
Vejděte do mého bytečku.
Já vás potom zavolám,
Abyste s bitím začali,
Překvapili a bouchali,
Aby jasně viděli,
Co je dlouhá Večeře
Taky někdy může stát.

Střevní kolika

Čím víc náladu bujarou mít budou,
Tím více sami překvapení budou.
To bude krása, až ti chrňouši
Jak lišky odtud popeláši.

Zánět mandlí

Uvidíte, jak všemi směry
Poženou se lidi zmatení.
Určitě se rozprchnou,
Rozletí a pominou.

Večeře

Až bude čas, tak přijdete,
Bez obav se na ně vrhněte.

Hostina

I mně své služby prokážete
A pořádně je zmalujete?

Vodnatelnost

Markýrování žádné, pěkně od podlahy
Do nosu jím dáme,
Čelem se jím postavíme.
Hravě to jistě zvládneme
A oni kvapem odkváčí.

Večeře

Přesně tak. To postačí.
Kabátu jim zmažete.
A já si s nimi zatím jednu,
Či dvě sklenky vypiju.

Dobrá společnost

Nuž, odložme své příbory,
Jídla bylo, myslím, dost.
Ať sklidí pěkně ze stolů,
Nemyslite, hostiteli můj?

Oběd

Ctěná Dobrá společnosti,
Paní velmi ceněná,
Vy a soudruzi její milí
Řekněte, mám to udělat?

Blázen

Při Svatém Janu! Teď poznal jsem
Jaký já blázen vskutku jsem.
Jen sklenku vína jedinou!
Však všichni se mnou vymetou,
O co jim jde, vědět bych chtěl,
Neb k ničemu jsem nedospěl.
To radši půjdou o stokrát
Do hospody hazard hrát.

Dobrá společnost (odříkává Díkůvzdání)

Bože můj, jenž jsi na počátku
Svět skvostný pod nebesy stvořil.
Děkuji tě za dary,
Jichž nám tak hojně
Dopřáváš.

Přípitek a Já taky tak

Deo Gratias.

Přípitek

Bože, jenž chvályhodně
Pět chlebů a ryby dvě
Rozdal jsi -
Tvým jídlům a darům předobrým
Pokorně úctu a pokoru
Z plna srdce vzdáváme.

Zábava a Já taky tak

Deo Gratias.

Dobrá společnost

Což znaveni jste, tanečníci?
Musíme si nechat vytrávit,
Abychom znova mohli jít.
Pro zábavu si pojďme spolu
Hru na loutnu poslechnout.

Zábava

To nechte na mně, paní,
To já obstarám.
Ať i my se hostiteli
Odvěčíti můžem',
Za to co nám přichystal.

Oběd

K tomu není třeba modlitba.

Dobrá společnost

Muselo vás to mnoho stát.

Oběd

Kdybych vám nic nechtěl dát,
Přece bych vám nedával.

Dobrá společnost

Když nechce tu odměnu,
Vězte, že já pro změnu
Jsem vám zcela oddána -
A moji milí rovněž tak.

Zábava

Hej, louteníku, vidíš nás?
Připraveni k pochodu jsme,
Tak ať loutna v rukou tvých
Rozezní se. Zatančíme si?

Nástroj se rozezní, tři muži vyvedou tři ženy a tančí tanec, jaký je jim libo. Dobrá společnost zatím zůstane sedět.

Číšník

Musíme taky na sebe myslit -
Pojďme si, chlapi, žáhu zchladiť.

První sloužící

Pojďme na to, žáhu zchladiť
Musíme taky na sebe myslit.

Druhý sloužící

Já tiše jenom poslouchám,
Vůbec nic jiného nehledám.

Kuchař

Musíme taky na sebe myslit -
Pojďme si, chlapi, žáhu zchladiť.
Dokud se nenapiju, nemůžu dál,
Do hrdla něco osvěžujícího bych si dal.

První sloužící

Mne už hrdlo tolík pálí,
Jazyk hrozně suchý mám.

Kuchař

Tady máte - jen si berte
Kolik chcete, chybět jistě nebude.

Blázen

Dejte mi kousek melounu,
Ať do něčeho kousnout můžu.

Druhý sloužící

Vypadni, Blázne, upaluj!
Smíš sem vůbec? Nezevluj!

Blázen

Nic je tady a nic tam,
V žaludku jen prázdro mám.

Večeře

Vrchní číšníku, příteli drahý,
Přijdete, prosím, s přípravou
Pokrmů mi pomoci,
Až k dalšímu jídlu přijdou?

Číšník

Máte tu věru hodně lidí -
Zdalipak vám to něco hodí?

Večeře

Umím se dobře připravit,
A všechny stavý pobavit.

Hostina

A po drobném občerstvení
Se půjdou ke mně pobavit.
Snažně vás prosím,
Můžete také ke mně jít.

Číšník

Vaše pozvání mě těší,
Odeprít vám mohu ztěží.
Ochotně vám pomůžeme
A nic za to nehceme.

Kuchař

Obsloužíme, žádné strachy,
Pečení i aspíkem -
Žádným masem nasoleným -
Koroptvemi, kuřátkem.

První sloužící

A když někde po vesnicích,
Jinou drůbež seženem',
Jistotně ji připravíme
Na pekáč, či s aspíkem.

Druhý sloužící

Když má mysl střízlivá je,
Práce má je na draka -
Když mi ale napít dáte,
Vrhnu se i na draka.

Číšník

Obsloužíme, žádné strachy,
Pečení i aspíkem -
Žádným masem nasoleným -
Koroptvemi, kuřátkem.

Oběd

Hybaj, hybaj, ať to líta.

Číšník

At to stojí, co to stojí,
Jdeme s vámi a s ním též.

Dobrá společnost

Život veselý i Zábavu máme,
O nic víc se nestaráme.
Pijeme hojně, zrovna tak jíme.
A pak se rychle vrhneme
Na hry a kratochvíle.
Aby jasno o všem bylo,
Tělo ať je připraveno.
Kdo se v smutku vyžívá,
Ten je blázen, protiva.
Tančeme, pijme,
Zvesela
Hlučme a pějme
Bolesti sbohem dejme,
Tančeme, pijme,
Zvesela
Takhle by si žítí měl
Každý, kdo může a kdo by chtěl.

Zábava

Kdybys dělal cavyky,
Byl bys blázen veliký.

Dobrá společnost

Milovat bychom měli dost
Slušných dívek společnost.

Zábava

Tomu se často oddávám,
Však jen ty čisté hledávám.
Sladoučké tvářičky,
Přítlulné kočičky,
Krásky na výběr,
Dívky i holčičky,
Bledé i růžolící -
Po jejich toužím lících.

Přípitek

To já potěchu jinde hledám,
Já jsem jinak založen.
S oblibou se oddávám
Vyprázdnění lahví,
Skleniček i demížonů.
V muškátu vidím víno pravé,
A také někdy v dijonském,
Mont Saulionu a Poursainu.

Já taky tak

To jsem vaším bratrem rodným,
Beze mě člověku jest těžko být.

Když na sklenku chut dostane,
Raduji se s vámi, pane.
Sklenku po sklence
Víno do sebe liji -
Tudy dovnitř,
Přípitku vstříč.
Ten mi jazyk, ani zuby
V ústech nikdy nezahubí.

Mlsnota

Na výdaje třeba myslit,
Je-li panstvo rozumné.
Nenechejme proto ladem
Jídlo, jež je lahodné.
O tabulích sním
Pěkně vystrojených
Dobrým masem libovým,
Jež mám nejraděj
A sním ho habaděj.

Žravost

A já jsem trošku poživačná.
Bez potíží ve mně zmizí
Pár džberů mandlového mléka
A pětkrát zvěřinová paštika.
Po ránu víc nesnídám
Než čtvrtku vína
A z husy kus
Pěkné krmné
A jeden dortík sladoučký.

Závislost

Ještě než všechno začne se,
Koukněme se, jak to půjde.
Ať už Petr, nebo Pavel,
Někdo to pěkně odnesе.
Kdo se tolik raduje,
Přesladce si libuje,
Ten skončí pak na kolenou
A pocítí bolest velkou.

Blázen

To je konec pro milence
A pro žrouty jakbysmet.
Zlenivější s plným rancem
A bídň zhynou co nevidět.

Večeře mluví s Dobrou společností.

Večeře

Dámo ctihoná,
Slyšte slova má -
Že právě dostih' nás
Ku večeři čas.

Dobrá společnost

Stejného jsem názoru,
Výtečně se o nás staráte.

Večeře

Pojdte se na místo podívat,
Jež jsem nechal pro večeři přichystat.

*Bere ji za ruku.***Zábava**

Půjdeme všichni pospolu,
Ve dvojicích, či sami ku stolu.

Přípitek

Člověk si dobrě odpočine,
Kde večeře dobrá bude.

Já taky tak

Já všechno strávil a zažil,
Já připraven jsem znova jist.

Mlsnota

Pojdme! Dobrá společnost
Již vpředu kráčí.

Žravost

Jak já bych ráda
Hitala a žrala.

Závislost

Půjdu s nimi, jak to půjde,
Až na zkázu narazíme.

Večeře

Číšníku ochotný a milý,
Pány naše usad' a umyj.

Číšník

Já poctivý sloužící jsem,
Vládcům a knížatům k službám připraven.

Kuchař

Sloužící, budte hostům vhod
A přineste na stůl první chod.

První sloužící

Přirozeně dobré mravy ctíme,
Podle nich jim posloužíme.

Druhý sloužící

Před dámu vznešenou,
Postavím kachnu pečenou.

Kuchař

A co ty tam v koutku?

Druhý sloužící

Já donesu isabelku.

Večeře

Jezte, paní, jak je libost vaše,
Zdali též vína ochutnáte naše?
Promiňte mi, že se ptám -
Skvělá odsud z Provence mám.
Hej, sloužící, vousáči mí,
Drůbež z nejlepších vybraných chovů,
Pokrmy z labutí, koroptví, pávů,
Stehýnka, skopové přední i zadní,
Kachničky, slepičky,
Zajíce, králičky,
Volavky, kulíky a vlaštovky.

Dobrá společnost

Číšníku, již hotové jsou omáčky?

Číšník

Zde jsou ty nejlepší, paní má -
Žádná cibulačka, žádná břečka mdlá.
Jako první na stůl nesou
Omáčku Robertovu, šalši kořeněnou
Pak svíčkovou a škvarkovou
Fazolovou, bílou, hustou
Dál krupičkovou jak balzám jemnou
Spolu s drůbeží žampiónovou,
Zakončeno jest vše "Madame" omáčkou.

Přípitek

Žravosti, paní rozmilá,
Na zdraví vaše!

Žravost

Jezme! Jezme!
Nechte mě jíst, dobré duše!
Hned poslechnu si ta kuřátka.

Mlsnota

Než odsud odejdeme,
Koření všude cítit budeme.

Čišník

Zde, prosím, jablíčka,
Citrónky, mrkvíčka.

Já taky tak

Pánové, prosím, býste pozor dali,
A příliš vínem nebryndali.

První sloužící

My poslušně sloužíme,
Vaše přání splníme.

Zábava

Dobré úmysly s námi, hostiteli, máte?

Večeře

Jen posečkejte.

Závislost

Ráda bych vskutku věděla,
Zda dobré úmysly s námi máte.

Mlsnota

Vstřícnost je tu zcela upřímná.

Přípitek

Vše co z vědy a umění znáte.

Dobrá společnost

Dobré úmysly s námi, hostiteli, máte?

Čišník

Jen posečkejte.

Blázen

Tí lidé lijí víno horem
A nevidí pranic kolem.
A ani je nenapadne,
Aby našli ždibec pro mne!
Ale až se vším tím napou,.
Až budou mít plný teřich,
Už si vůbec neodpočnou,
Strašná hrůza udeří.

Nemoci dělají, jako že hodovníky odněkud shora okénkem špehují. Blázen na ně ukazuje.

Vidíte ty bytosti,
Co okýnkem špehujou?

Už brzo přijdou, věřte mi,
A pěkně všechny seřezou.

Čišník

Staráte se, aby byli spokojení,
Ti co vlevo i ti co vpravo sedí?

První sloužící

Já všude býti nemohu!

Druhý sloužící

Tak jest.
Já to co ty umím, hochu.

První sloužící

Nikdo se tu lépe nevyzná,
Než dokážu to právě já.

Přípitek

Na vaše zdraví!

Já taky tak

Pokud mám s čím,
Sklenku též pozvednu.

Mlsnota

Musím se napít, jist už nemohu.
Můžu dostat skleničku?

Zábava hovoří se Žravostí a podává jí sklenku.

Zábava

Ochutnáte po jídle
Trochu vína výrazného?

Žravost

Ráda do sebe ho hodím.

Zábava

Nate, tu máte sklenku plnou.

Žravost

Tak, tak, dobré k dobrému sedá,
To jedním rázem zhltu hnědko.
Na zdraví toho, kdo nalévá.

Zábava

Ó! Jen neplaňte, Magdalénko,
Ještě jednou - a plně vrchovatou.

Žravost

Po sestře nevlastní se mi stýská,
Jež mě mému umění naučila.

Večeře

Půjdú se po krajině
Kuchyňské poohlédnout,
Zda pod pokličkou
Něco dalšího už kyne.

Dobrá společnost

Kamkolи bych řla, kam zavelíte,
Kuráže dosti mám.
Však pravda, že se brzo navrátíte?

Večeře

To slíbím vám.

Dobrá společnost

Tak nedejte se pobízet,
Co na harfu či jiný inštrument
Hráti znáte, zahrajte
Písničku, ať si zapíváme:
Vězte, že jsem své srdce dal...
Snad jsem nedal, snad dám...
Milosti služebník...
Staň se, co má se stát...
Však co to bude, ať jen vím...
Věz, smutku, radosti jediná...
Srdce mé radosti nikdy nepozná...
Radosti bych dosáhl...
Řekni, kvítku ušlechtily...
Na lásku jen vzpomínám...
Paní má nejsladší je...

Zde jsou vyjmenovány začátky několika písni a je možné, aby herci, kteří na nástroje hráti umějí, je zahráli přímo u stolu. Mezitím jde Večeře ke Kuchaři.

Večeře

Chtělo by to, vážení,
Jídla trochu popohnati,
Bychom naše snažení
Mohli zdárně dokonati.

Kuchař

Vždyť jsem pořád v poklusu!
Vidite, jak ze mě leje?
Servírujem' bez ustání,
V tichosti a bez šuškání.
Zde ovoce vybrané
A dortíky rozmarné,
Jídla sladká velice -
Hle zákusky muškátové,

Koláčky sýrem sypané,
Taštičky sýrové i s tvarohem
Palačinky, omeletky sladké,
A mandličky pražené.

Večeře

Beze slova servírujte,
Dobrou víru při tom mějte
Jdu je zatím zabaviti,
Než nadejte správný čas,
Bychom se mohli pobaviti,
Zatímco oni vedle nás
Okolo stolu usazeni budou.

Číšník

Nebojte se chování mého,
Nevytuší ničeho zlého.

Kuchař

Jděte obhlédnout, co potřebují,
Co třeba je, ať ze stolu se sklidí.
Zde cukrovou polevu vemte
A vše potřebné na stůl dejte!

Číšník

Pojďme pro vše potřebné,
Co chod poslední si žádá.

První sloužící

Ať nic na zmar nepřijde,
Pojďme pro vše potřebné.

Kuchař

To je přesně potřeba,
Nadešel ted toho čas.

Druhý sloužící

Pojďme pro vše potřebné,
Co chod poslední si žádá.

Číšník

Ted je přesně správný čas,
Byste tohle odnesli.

Sklízej ze stolu všechny masové pokrmy.

Dobrá společnost

Ó, Bože, již to sklízejí!
Dlouho u stolu jsme seděli!

První sloužící

A já také toto sklidím,
Zdá se, že už nebudete.

Zábava

Dobré to bylo, díky vám!
Břicho a žaludek k prasknutí mám.

Žravost

To nebylo přec zatím nic,
Jenom jsem si trochu zobra,
Vždyť mám v bříše místa více,
Žaludek já velký mám.

Přípitek

A taky ptáka takového?
Bůh ví, jak sama na něj myslíte.

Já taky tak

Kdo by mu chtěl uzdu vsadit,
Se zlou by se potázal.

Čišník

Raději si pospěšte -
Tak co je s tím nádobím?

Kuchař

Honem rychle pojď sem s tím!

Druhý sloužící

Musíme dobře poslouchat,
Už nemůžete si na čas dát.

Kuchař

Hodně se už najedli,
Ať to skončí - sem s tím pojď.

Druhý sloužící

Tak už to rychle do sebe hod -
Tak co je s tím nádobím?

Kuchař

Jen se na ně podívejte,
Jak by ještě více chtěli!
Kdyby chtěli jinam jít,
Hostina by přijít mohla,
To bych mohla zařídit.

Čišník

Paní vznešená a moudrá,
Nic nového pod sluncem -
Je to cháska hloupá, tupá
Dutost jejich omluvte.

Dobrá společnost

Mnohé jste nám připravili,
Však podezření drobné mám,

Kampak podél hostitel se nám?
Snad jsme ho něčím urazili?

Čišník

Jen dokončuje přípravu.

Dobrá společnost

On snad čeká návštěvu?

Čišník

Nic víc vám říci nemohu,
Brzy se všechno odhalí.

Večeře jede povzbudit Nemoci.

Večeře

Připraveni?

Žloutenka

To se ví!

Večeře

Ozbrojeni?

Močové kameny

Holemi!

Večeře

Zbijete je?

Dna

Tak zní úkol!

Večeře

Velte útok!

Mrvice

Utlučme je!

Ochrnutí

Musíme je porazit!

Padoucnice

Bude bitka!

Zánět pohrudnice

Pranice!

Střevní kolika

Pojdme na to!

Zánět mandlí

Bijme je!

Vodnatelnost

Ať jen vidí!

Žloutenka

Co jsme zač!

Močové kameny

Na konec je máme zabít?

Večeře

Ne, to ne! Jen je řádně vypráskejte,
Abý zůstali zranění a pobití.

Dna

Já si na ně povyskočím!

Mrtvice

Já do hlavy je praštím!

Večeře ukazuje společnosti Nemoci hodovníky, přibližují se k nim.

Večeře

Vidíte tu bandu celou?
Jděte na ně, hybaj, alou!

Ochrnutí

Jak je libo.

Padoucnice

Začne bitku, zvolá:
Jdeme na ně!

Zánět pohrudnice

Do útoku, do útoku!

Dobrá společnost

Pomoc! Pomoc! Kdo jsou ti lidé?

Zánět mandlí

Váš žaludek je příliš plný!

Vodnatelnost

Vaše břicho moc nacpané!

Žravost

Já se vzdávám, Bože pomoz!

Večeře

Vypadněte z mého domu!

Zábava

Ach! Hostitel je s nimi spřažen!
Podlá zrada, léčka temná.

Po těchto slovech propukne zmatek, Nemoci rozmlátí stůl, nádobí, stoličky. Všech sedm stolovníků je zbito. Nicméně se jim podaří ve

zběsilé vřavě utéci, někteří krvácejí, jiní jsou plni šrámů. Pranice může trvat po dobu jednoho či dvou Otčenášů.

Když utečou, Žloutenka praví:

Žloutenka

K rozumu jsme je přivedli.
Nebožáčci malí, jak utekli.

Močové kameny

Hrůzy zažili si moře.
Však bušilo se do nich dobře.

Dna

Jsou to žrouti, nebezpeční,
Co jenom kdákat umějí.

Večeře

Jen jim zase poslužte,
Až znova hodovati budou.

Mrtvice

Však my přijdem', žádné strachy.

Večeře

Sbohem, paní Mrtvice!

Padoucnice

Když k vám přijdou na návštěvu,
Zavoláte si nás znova?

Večeře

Samozřejmě, bude mi ctí!

Dobrá společnost

Kde se vzala tahle zloba,
To zacházení nelidské?

Žravost

Běda! Hrůza velká,
Krvácím všude, je mi zle.

Přípitek

Podstoupil jsem muka strašná.

Já taky tak

Všechny údy poraněné mám.

Mlsnota

Já na levou nohu kulhám.

Závislost

Podstoupila jsem muka strašná.

Dobrá společnost

Večeře strašný padouch je,
Vše kvůli němu stalo se.

Žravost

Podstoupila jsem muka strašná.

Závislost

Všechny údy poraněné mám.

Dobrá společnost

(ukazuje svou krev)

Jen pohledte, vidíte?
To Večeře mi ublížil.

Mlsnota

Ten bídák s vypouklýma očima
Mně do hlavy díru udělal.

Já taky tak

A ten druhý se nežinýroval,
Až do mozku mi díru vyvital.

Závislost

Pěkně nás tu zbidačili, věru mrzuté.

Přípitek

Jest to pro nás tíživé.

Zábava

Nikdy jsem neměl tak zlý pocit.
Údy mé jsou umdlené.

Žravost

Běda! Bolest smrtelná mě jímá.

Přípitek

A kdepak, kdepak, drahá má?

Žravost

Na bocích.

Dobrá společnost

Kdo jsou ty stvůry s křivými nosy
A obličeji odulými,
Co nás tak rádně zřídily?
Nejsou to příšery mořské?
Snad jsou to pekelníci,
Opičáci cizokrajní,
Paviáni, barbarští kříklouni,
Co z dálí pocházejí.

Zábava

Jak při jídle nám dobře bylo,
Jak bavit mohli jsme se.
Leč...

Dobrá společnost

Večeřet dluze není prospěšné.

Přípitek

Ráno jsme se nasnídali,
Dobře pak obědvali,
Tančili jsme, hlučeli a smáli se,
Leč...

Já taky tak

Večeřet dluze není prospěšné.

Mlsnota

S hostitelem nehodným
U jednoho stolu dluze byli,
Masa jedli, ovoce i sladké.
Leč...

Závislost

Večeřet dluze není prospěšné.

Žravost

Člověk se přece dobrě najísti smí.

Já taky tak

Člověk se přece dobrě napítí smí.

Zábava

Člověk se přece dobrě baviti smí.

Závislost

Leč...

Dobrá společnost

Večeřet dluze není prospěšné.
O tom již dále mluvit nemůžeme,
Či znova se se zlou potážeme.
Radší se pojďme stranou schovat,
Ať ztracených sil nabudeme znova.

Odejdou, aby si odpočinuli.

Číšník

Co je to tu za zmatek?

První sloužící

Vše přišlo v niveč.

Druhý sloužící

Ani talíř, ani hrnek
V těchhle střepech nenajdeš.

Číšník

Vše, co jsme sem přinesli,
Po zemi se válí.

První sloužící

Vše po zemi se válí.

Druhý sloužící

Což řádil tady hrom i blesk?

Kuchař

Což řádila tu bouře?

Večeře

Vše uklidte, co teď s tím!

Číšník

To vy jste vše ustrojil?
Jste mi pěkný Antitus!

První sloužící

Prorok hotový!

Večeře

Předvedl jsem brillantní
Kousek hostitelský.

Kuchař

Vidíte tu bestii?

Večeře

To byla první výstraha.
Teď hybaj, hoši, ať
Všechno se do pořádku dá.
Jasné?

Číšník

Jistě, pane, toť se ví.
Ani čert nebere, kde nic není.

První sloužící

Vždyť to není naše starost.

Druhý sloužící

Jiných se to týká dost.

Kuchař

Sbohem, podlí žebráci!
Hostinu nachystat máme na práci.

Večeře

Nijak zvlášť jsem na tom netržil,
Spíš o víno, chléb a sýr jsem přišel.

Hlupákem by mě mohli zvát,
Že jsem se k tomu uvolil.

Hostina

Budete vítáni, přátelé milí!
Ti lidé už od stolu odešli?

Kuchař

Potkali pář nepřátel,
Co na ně zuby cenili.

Hostina

Ten Večeře je pěkný dábel!
Leč já nerad slovy plýtvám,
Ještě více úskoků znám,
Tisickrát víc sily mám.
Kakaové boby, lusky hrachu,
I mnoho dalšího, brachu.
Ukazuje svá jídla.
Nemám snad látky dosti
K sehrání komedie smělé?

Kuchař

Vaše obydlí je skvělé,
Pánem spousty lidí jste.
Zde jsou vaše jídla mnohá,
K podávání připravená!

Hostina

Přesně to se po vás žádá,
Číšníku a šéfkuchaři můj.

Číšník

Milerád to provedu.

Kuchař

A já se k tomu připletu.

Hostina

Stůl jest pěkně připraven:
Ubrusy, prostírání, ubrousny,
Chléb tam leží, nikde drobký,
Přípravy jsou hotové.
Nanoste tam mísy s jídlem,
Ať najdou vše nachystáno,
K naříznutí hotové.

Číšník

Máme tedy jídla nosit?

Kuchař

Na místa, kde mají být.

Všechna jídla jsou stěsnána na jednom malém stolku a budou ohlášována jedno po druhém, tak jak mají přijít, a budou sloužícími uka-zována, když je vyvolají.

Číšník

Rychle a ladně přineste je,
Jak je vyvolávat budu.
Kančí hlava veliká,
Bude věvoditi stolu.

Kuchař

A bažanta dobře rostlého
O ní opřete.

Druhý sloužící

(nese dva tácy)
Tohlento?

Číšník

Ale, pánové,
Noste jenom to, co říkám.

Kuchař

Na ocet jsem zapomněl.
Přineste ho celou láhev.

Číšník

Salát hlavně nesmí chybět,
Neb to jest jídlo pro nemocné.

Kuchař

Nesmím už více otálet,
Ať nádivku mám hotovou.

Číšník

Bez holoubátek a křepelek,
Stojí hostina za grešili zlámanou.

Kuchař

Zdali víte, co jsem zatím,
Zavolati nechal? Aspik jemňoučký.

Číšník

A pár pršíček křehoučkých
Z koropviček nadívaných.

Kuchař

A po vši té drobotině,
Tresky se jedí na hostině.

Číšník

A k posílení chutí ostrých
Pomeranče obrovité.

Kuchař

Po jídlech u nás obvyklých
Hodí se dorty veliké.

Číšník

Vemte to hned odleva,
Na dort patří poleva.

Kuchař

Jídlo masité s jemnou nádivkou
Zalijte jemnou smetanou.

Číšník

Na závěr pak přineste
Krémové pyré královské.

Kuchař

To by pěkně ležet mělo
Vedle sýru rozličných.

Číšník

Přineste čerstvé ovoce -
Jablka, hrušky, švestičky.

Kuchař

A ještě tu zbyly oříšky
Vlašské i lískové.

První sloužící

Je to všechno hotové.

Kuchař

A sem ještě položte
Talíře, sklenky a tálky.

Hostina

Je tu vše? Jídla tučná i libová?

Číšník

Jest toho přehršel veliká,
Však zde pořádek máme.
A k zažívání dobrému
Čajové pečivo dáme.

Hostina

Jdu, po hostech se ohlédu,
Pozvu je a přivedu.
Vy, služebníci, napřed jděte
A pochodně zapalte.

První sloužící

Já půjdou vpřed,
Nic zastavit mě nemůže.

Jdou se dvěma pochodněmi.

Druhý sloužící

Pochodeň tu zapálenou nechám
A za vámi hned se vydám.

Hostina

Bůh ochraňuj krásnou paní
A společníky její!
Doufám, že přijmete
Mé pozvání vřelé.

Dobrá společnost

Ha, Hostina! Dost už bylo jídla!
Vždyť Večeře a jeho kohorta
Nás od taliře vyhnali
V mukách strašlivých.

Žravost

Skoro mrtva byla jsem.
To mi věřte.

Hostina

Pádili jste pěkně kvapem!

Mlsnota

Na ramena jsem nohy vzala.

Přípitek

A já hned za ní roha bral.

Zábava

I já jsem si pospíšila.

Hostina

Večeře je člověk klamavý,
Když s ním dlouho pobýváte.
Však já jsem velmi vzdělaný
A vím, co se sluší. Přijímáte?

Dobrá společnost

Přemýšlení není dlouhé,
Rozhodnuto předem je.
To se ví, že přijdeme.

Hostina

Příbytek můj a vše, co v něm mám,
Jest zcela k dispozici vám.

Dobrá společnost

Tisícérý dík.

Hostina

Hle, jídla již jsou na stůl dána,
Stačí jen k němu přisednout.
Posadte se, jak se patří,
Všechn šest se vás vejde sem.

Dobrá společnost

Jest tu mnoho světských statků.

Usazují se.

Já taky tak

Tolikero je tu jídla.

Hostina

Poslužte si.

Zábava

Vskutku,
Jest tu mnoho světských statků.

Žravost

Záda svá bolavá
Já hned žrádlem pomstít musím.

Závislost

Jest tu mnoho světských statků.

Přípitek

Tolikero je tu jídla.

Zábava

Odkud začít ani nevím.

Mlsnota

Já také ne.

Hostina

Bez obav si brát můžete
Cokoli, co sami zmůžete.

Mlsnota

To je skvělé.

Dobrá společnost

Pane, smím vám židli nabídnout?
Nepohrdnete společností mou?

Hostina

Paní nejdražší! Pokyn dám
Ať spoustu pití přinesou nám.

Já taky tak

Božínu, nedáte si hrušku?

Žravost

Dalo vám to velkou fušku
Sehnat dnes tohle ovoce?

Hostina

Pozvedněme číše, vína pijme,
A nyc na zem nevylijme!

Blázen

Ať jsem prorok, nebo cvok,
Špatně to tu skončit musí.

První sloužící

Každý ať si vezme sám,
Co mu chutná, co má rád.

Druhý sloužící

K mnohemu jídlu třeba míti
Velkou spoustu taktéž pití.

Blázen

A na mě zase zapomněli
Jako vždy - nic nenechali.
A víte, co jsem vymyslel,
Abych z toho něco měl?
Támhle vzadu na zahradě
Úplně se převleču.
A pak přijdu jako pán -
Měšťák, pyšný Lombardan.
Neříká v latině se snad -
V jazyce, jímž každý vlád,
Že lidem oblečeným
V saténu a šarlatu
Velké cti se dostane?
I bez urozeného šatu
Dokážu to samé sám.
Brzo přijdu a předvedu
Pár skvostných úskoků.
Dle vybraných způsobů
Poznáte mě v převleku.

Jde se převléci za Lombardana.

Hostina

(hovoří k Nemocem)
Tygřice, fúrie strašlivé,
Bestie s očima zuřícíma,

Do zbroje vás volám,
Bodáky a šípy vezměte
Na tyto hlupáky naduté,
Co si břicha cpou,
Mým vínem se opázejí
A nasytit se nemohou.

Mrtvice

Hned si jdeme své hučky vzít
A pláště kožené.

Vodnatelnost

Abysme je vyhnali,
Hned se jdeme obléknout.

Padoucnice

Můj klacek silně pocítí,
Že kdo jsou, vědět nebudou.

Zánět pohrudnice

Hned si jdeme své hučky vzít
A pláště kožené.

Zánět mandlí

Jak my dobyvační a udatní
Ni rytíři Artuše krále nebyli,
Ti ctní pánové, co mu sloužili.

Ochrnutí

Svou silou se vám zavazuji,
Vaši hosté budou poraženi.

Střevní kolika

Všichni budou k smrti zbiti,
Pane Hostino, o to se zasloužím.

Dna

Vši silou já udeřím
A artrózou je obdařím.

Žloutenka

Po mém jedu, co jim píchnu,
Okamžitě barvu změní.

Močové kameny

Za ledviny já je drapnu,
To je moje umění.

Mrtvice

Do mozku jim vrazím chrastí,
Až sebou někde venku praští.

Vodnatelnost

Já na žaludek mísíť budu
A oběť bude vodnatelná.

Padoucnice

Za hlavu je popadnu,
A epileptiky z nich vychovám.

Zánět pohrudnice

Do boků píchat je budu,
Až pak umřou na záduchu.

Zánět mandlí

Pod krkem je podrzím,
Hrdlo pevně přidržím.

Ochrnutí

Nervy pěkně vysuším
Těm, co budou ztuhnutí.

Kolika

Do břicha se uschovám
A ve střevech pobývám.

Hostina

Není křestan na světě,
Ani vševedoucí kněz,
Co nezjihнул by v okamžení
Z toho, co všechno svedete.

Dna

Pravdu díte.

Hostina

Přípraveni?

Žloutenka

Můžeme na ně.

Hostina

Zbraně máte?

Močové kameny

Bez starostí.

Hostina

Tak sbohem. Dám vám věděti,
Kdy vhod bude na ně vletěti.
Jen ať nikdo ze zbroje se nesvléká.

Mrtvice

Jen pěkně na slavnost se podívejte.

Vodnatelnost

A brzo nám pokyn přijít dejte.

Hostina

Jen na chvíliku tam zaskočím.

Dobrá společnost

Hle značná podivnost
V podivné radosti
Radostí povznesené.
Povznesení nádherné,
Nádherná útěcha,
Utěšující střídmost
Střídhou oslavou
Slavící preciozitu
Preciozní ohromností,
Ohromnou a osvěživou,
Osvěžující lidstvo světa.

Zábava

Hle bohatá úroda
Úrodná a jedinečná,
Jedinečně darovaná -
Dar ohromně velkorysý
Od velkorysého oslavence.
Slavnostní pohoštění,
Hostina přichystaná,
Nachystaná k užívání
Užitkem počestným.
Počest schystaná
Nachystaná s chutí,
Ochucená milou náklonností.

Hostina

To jest, co David pěl,
Když *Ecce bonum* děl.

Já taky tak

Pít pospolu v jednotě,
To jest to, co David zpívá.

Přípitek

To jest ta dáma překrásná,
Jež je téměř *super thronum*.

Zábava

To jest to, co David pěl,
Když *Ecce bonum* děl.

Blázen

(vraci se, jsa oblečen podle módy po italsku, a praví:)
Teď dobré jméno mám,
Když tak dobře vypadám.
Už se velmi těším,
Až mě někdo osloví.
Jen jméno své pravé nesmím prozradit,
Abych za ně zas hned nebyl bit.
Jsem teď šlechtic,
a ne už nic -
Ego potabo de mero.
Hlavu si nesu pěkně vzhůru,
Jen abych nezakop' o nějakou douru.
Ať dá bůh a já se napiju!

Krátká pauza.

*Sí, já ze zémě daléka přišla
Cesta přes kraje belissimi vedela
A multi lidi já potkala
Chi multo bello manžare rádi
A měla tolik dobrých tam
Ale skončila bez flóka sam
Do kapsa mia hlubokissima má
A zbylo mi jen grando srdce
Pro donu nebo seignora!*

Číšník

Pane vznešený z daleké provincie,
Nikdo vás jistě nepozval.
Nejste zde vítán, ani zván.
Jděte si po svých -
Endate vie, endate vie.

Blázen

Kdo že vyje? Kdo tu pije?
Chtěl jsem se jen trochu napít,
Ani jídlem nepohrd' bych,
Kdyby mě hned nevyhnali.
Určitě mě zas poznali.
Moje tvář je od přírody
Tvář bláznovskou -
Ať se snažím, nebo ne,
Nic mi z toho nekyne.
A na památku, nezlobte se,
Si tu vezmu tohlencto.
Sbohem!

Nabodne kus masa a uteče.

Hostina

O co se tu pokoušíte?
Chcete mě snad oblatfnout?

První sloužící

Nic zlého si nemyslete!

Druhý sloužící

To ten blázen převlečený.

Zábava

Vůbec nic mu nedali.

Přípitek

On sám je chtěl ožulit.

Já taky tak

Tou svou hlavou děravou.

Dobrá společnost

Co na tom sejdě? Nechmuřme tvář!

V této chvíli přijde Doktor Opopědník doprostřed jeviště a pronese své kázání.

Doktor Opopědník

Vidíte, jak lidé tito štěstí svého dosíci chtějí pouhým jedením přehnaným? Každý z nich se snaží co nejvíce si břicho zaplnit a jenom o to se stará, jak pít a jíst víc než do sytosti. Vidíte, že dost odvahy, touhy a chtivosti po konání výstřednosti mají - jak božími dary plýtvají a jak je haní. Zřejmě k nim nedolehla moudrá slova Svatého Pavla, jenž ad Titum, moudrému žáku pravil: Střídmí budte!

K Timotejovi, člověku boží vůle, též podobně hovořil, aby víno přespříliš uctívati nechtěl, leč s mírou jej pil. Lidem přemnoho jist a pít neodporoučel a Římanům všem to kázal.

Střídmost, Čest, Zdrženlivost, Chvála a Pokora - ty Opilsti, Nevolnosti, ni Nadýmání šanci nedají.

Bible v kapitole *O církvi* o tomto zmiňuje se. Prorok Isajáš též svůj názor přidává a krásnou latínou jasně proklíná ty, kteří by se od samého časného rána jedení a popijení hříšně oddávali. Pokud se, člověče, na podobenství Šalamounova, krále obávaného, podíváš, zvíš, kterak ti ve slovech nemnohých to samé co já praví. Ti, co mnoho pokrmy milují, budou zcela po zásluze oslepenci a uvrženi do zmatení věčného.

A v kapitole předchozí již také se vyjádřil, že toho, kdo se příliš cpe, nikdo za moudrého považovat nebude. A ptáš se proč? Neboť víno se špatně pověsti těší a mnohé k zuřivosti pohání. A proto je nejedni za smilstvo prohlásili.

Když ho umírněně užíváme, má víno účinky drahocenné, avšak zatmí-li smysly naše, není to než k politování. Je snad něco nestoudnějšího, ptá se Beroaldus přímo, když se z člověka zvídí stane a svou soudnost a rozum ztratí?

Víno prosákne člověka rozumného, víno člověka otupí, víno nazkázi krev i jazyk, víno plodí rozkoše, po vínu se čilost ztrácí, víno z mozku bestii zuřivou stvoří, z vína tělesná touha pramení, víno z lidí činí chlípníky.

Valerius nám dle Písma radí, abychom ctnostem příznivě nakloněni byli, a že víno je branou ke všemu hřichu a vší neřesti. Alexandr z velké zloby, jež z vína se zrodila, zabil svého druha věrného, cti-hodného rytíře Klita, kterýžto vedle něho u stolu seděl.

A v tomto světě zvrhlém vykonal též král Herodés svůj čin pomýlený, když z náhlého popudu a zlé vůle nechal zběsile svatého vládce odpravit.

Učený lékař Svatý Jeroným, jenž za život ctnostný bojoval, říká, že se žaludkem vínem naplněným lze lehce chlípnosti propadnout. Tato jasná slova vkládal moudrý ctnostný Gracien do přednášek z práva kanonického a z listin veřejných.

A také svatí učenci ve svých spisech tuto neřest odsuzují a rovněž básníci a řečníci v textech svých. Víte, co Terencius o tom říká? *Sine Bacho friget Venus*, a nikdo mu neprotiřečí. Vínem všechno zlo se počíná.

Chlípnost v mříce velké vážně škodí a člověka do pekla stahuje. Umírněnosti se člověk naopak zchlazuje, třeba jest méně pít a méně jíst. Lot na toto nebezpečí nemyslel, když v Ségoru pobýval, a velkým množstvím vína se ukájel a s dcerami svými vlastními smilnil.

Když Noe vína okusil, do mdlob se opil a usnul, probudil se nahý, zbaven všeho svého oděvu. Jeho děčko spatřilo jej v této choulostivé chvíli a zplna hrála se mu vysmálo. Vidite ten výsměch převelký?

A co bych povídral o Holofernovi, jenž ve svém pomatení na trubky a rohy nechal zatroubit, co k útoku na Betulii velely? Ve své bláznivosti opil se, usnul, na lůžku spočinul a krásná žena Judita mu ve spánku hlavu od těla odřáhalu.

Víno a opilst umějí natropiti mnoho zlého. Je třeba plně naslouchat, když už ho proti své vůli ochutnáme. Pijeme-li ho stříd-mě, málo a s mírou, bystří víno soudnost.

Avšak ti velcí pijáci a žROUTI, co mnoho jedí, jsou tlustí, těžci, ospalí, nadutí a opuchlí. Mají naditý břich, pandéro načpané a lidé takto nakynutí mají blízko k tomu, aby nemocem propadli.

Z nich pochází většina lidí nemocných, kteří trpí záněty, dnou, močovými kameny, těch, kteří jsou na duchu postiženi, tělesně chabí, slabí, i těch, kteří jsou dýchaviční, kulhaví a lenošiví. Co vzejít může z věčného polehávání? Odkud pramení všechna zla úzkostná? Všechna původ mají v ústech nezdřenlivých.

Kde se berou močové kameny, jež tak malé útcě se těší, vodnatelnost, ochrnutí, padoucnice či střevní kolika, co na střeva útočí? Odkud se bere žloutenka, špatná krev, mrtvice či zánět mandlí? Všechny tyto nemoci původ mají v ústech nezdřenlivých. Satirik Juvenalis vše zajisté dobře uvážil, když popisoval, kolik zlého pochází z dlouhých nezřízených hodování. A když povyprávěl o lázních, koupelích a špíně, když vše vyjmenoval, na závěr pravil: *Hinc subitae mortes*.

Nyní jest každý a každá před žravostí varován. Víme, proč tomu tak jest, že hřichu již se oddávat nehodláme. V učení Mojžíšově psáno a dáno jest, že toto zlo v dobách antických sledováno bylo a právem římským trestáno.

Bůh kdysi svůj lid o tomto zpravil: "Máš-li dítě nestoudné, jež se tělesným požitkům oddává a nápravu odmítá, chlípné je, hanebné a nečisté, pak at je vaši obci ukamenováno a na smrt vydáno!"

Svatý Zákon o této neřesti ze široka hovoří, když obrací se k těm, co úcty ostatních požívají - kdo v opilosti setrvávat bude a opakován se jí dopustí, ten at je bez prodlení z obce vyloučen.

A v knize *Distinctio XXXV* se hovoří též o tom, kdo se této neřesti oddává. Blázen jest ten, kdo dovolí, aby tolik vína ve svém těle strpěl, a podlý jest ten, kdo svému břichu dovolí, aby se jeho božstvem stalo.

Valerius slovy vybranými (protože jich uchovati hodlal a u *insti-tutis antiquis* je hledal a pečlivě vybíral) říká, v Římě že kdysi skromnost kvetla a žádná žena neznaла, kterak vína pít.

Navíc, v knize šesté, kde o přísnosti hovoří, nám příklad vhodný o slavném muži z velkého města poskytl. Tento muž jménem Metulus, ctnostmi a dobrými mravy překypující, krutě svou ženu zabil, nebot se vína napila.

Poté však Římané tohoto stavu pozbyli, neb když jim do rukou padlo Kartágo a další území, začali se oddávat hrám, skotačení, marnosten a dalším činnostem, v nichž rozkoše pozemské se nachází.

Nefíká snad Titus Livius ve svých pozoruhodných Dekádách, že konzul Postumius objevil věci ohavné - smilstva odporná, jedy a vraždy hněvuplné a další případy pošetilostí a nerozumu, o nichž se ba i vyprávět ostýcháme?

Nejprve nepřetržitě hodovali, přes míru pili, a pak všechny ty zločiny páchali a nestydatě a bez ostychu se činnostem nenormálním oddávali a oplzle je *slavnostni bakchanálnimi* nazývali. Senát a další instituce vedly pátrání a případů nalezly na tisíce a tvrdé tresty padly. Takořá jest odměna, již se nám dostane za přejídání, pití přes míru a podobné kaprice nadbytečné.

Zákonodárce Ligurgus dobře na životě našich antických předků ukazuje, že měli oči prozírává a smysly vnímavé, když obyvatelům starověké Sparty bylo zakázáno, podobně jako novicům, stýkat se s obyvateli z Asie, aby jejich neřesti nepochytili.

V Asii v těch časech vedli lidé život delikátní, neb většina tamních obyvatel milovala chlífnosti a rozkoše. Ligurgus, jenž toužil dobře velet svému velkému městu, se obával, aby ho neovládly podobné vilnosti a chlífnosti.

Ó, lidé světáčtí, kteří po naplnění svých těl toužíte, opusťte tu marnost a rozumem se říďte. Neboť chcete-li dlouze žít a svého spasení dosíci ať už na poli, či v domě svém, nezbývá vám, než střídmc žít.

Blázen

(*se bezhlavě dle na scénu a hodlá ho přerušit, říká:*)
Ale to bychom tu dluho stáli,
Kdybysme dědu poslouchali,
To radší sborem zvolejme,
Že se tím řídit budeme.
Neb je marné kázat dnes,
Těm, co z plna hrdla pijí.
Víno z nich přec každý cítí,
Usque ad Hebreos fratres.

Dobrá společnost

(*v ruce drží šálek*)
Není toto víno dobré?

Přípitek

Velmi dobré, pravdu díš.
A jiskru veselou má.

Zábava

Myslím, že celý sud je naražen.

Já taky tak

Když necítím se zrovna nejlíp,
Mám snad dle rad Doktorových
Okamžitě přestat pít?
Já vždy budu nasávat
A břicho své si nacpu rád.

Hostina

(*mluví z dálky*)
Nebudu dál prodlévat.

Žravost

Ať si kdo chce, co chce, říká,
Pantem já mlít nepřestanu
A vínem se prolívat.

Hostina

Nebudu dál prodlévat.

Přípitek

Tak, cinkněme si sklenkami!

Hostina

Že zavolal bych na své lidi?

Přípitek

O blaho starat chce se mi!

Hostina

Nebudu dál prodlévat.

Blázen

A já se zatím navečeřím.
Ale kde? To věru nevím,
Zda bych to vyhrál
S tou sebrankou ukecanou.
Na jídlo můžu zapomenout.

Dobrá společnost

Číšníku?

Číšník

Ano, paní?

Dobrá společnost

Proč tu kořeněné víno není?

Číšník

Není ještě načaté.

Zábava

Škudlíte ho pro svaté?

Číšník

Nikoli, paní, už ho nesu.

První sloužící

Zde pražené houstičky jsou,
Co setkat se chtějí s polívčíčkou.

Druhý sloužící

Je-li libo, naliji
Do této nádoby ji.

Hostina

*Ozbrojený parožím kříčí:
Vodnatelnost? Mrtvice?*

Mrtvice

Kdo volá?

Vodnatelnost

Hostina přece.

Hostina

Kdepak jste, Padoucnice?

Padoucnice

Přípravena v mantlu šedém.

Hostina

Vemte s sebou mantly, hučky,
Vytvořte šiky bitevní.
Již na hlavě přilbu mám,
V řež se s vámi vydávám.

Zánět pohrudnice

Jedlící se pominou,
Až je drapnu na prsou.

Hostina

Bijme do nich, co zmůžeme,
Slitování neznejme!
Zabme je!

Dobrá společnost

Kdo přežije?

Je třeba, aby hodovníci vypadali velmi sklíčeně, žalostně, a ostatní aby byli strašliví.

Zánět mandlí

Nejsilnější!

Zábava

Pohleďte - zrada další!

Žravost

Smiluj se, Bože, ať přežiju!

Ochrnutí

Zabme je!

Přípitek

Kdo přežije?

Střevní kolika

Nejsilnější.

Já taky tak

Jak se jenom ubráním?

Mrtvice

Opilci jen jedno dím:
Zabme je!

Zábava

Kdo přežije?

Vodnatelnost

Nejsilnější!

Dobrá společnost

Pohlede - zrada další!

Hostina

Všechny zabít!

Padoucnice

Z kůže stáhnout!

Dobrá společnost

Podají se jí uniknout, řkouc:
Kdo jen může, spas svou duši!

Padoucnice

Kůlatý stůl tu chtěli míti,
Teď je může zachránit!

Zábava

(uniká)
Dnes mě ještě nedostanou!

Závislost

Ani mě ne, mizím stranou.

Hostina

U svatého Pavla! Utekli!
Ti hlavní nám přeci ufoukli!

Zánět pohrudnice

Tak tyhle štyry rozsekáme!

Přípitek

Mějte s námi slitování!

Zánět mandlí

Honem na ně!

Ochrnutí

Do nich! Do nich!

Žravost

Pěkně jsem to zpackala!
Tolik jsem se najedla,
Že se hýbat nemůžu!

Zánět mandlí

Já vyléčím vás natrvalo,
Kdyby se vám zle dýchalo.

Zánět pohrudnice

Nebude to špatné, myslím,
Když vás kolem pasu chytím.

Já taky tak

Běda! Moc jsem hiltal, to já vím,
Však zemířit zánětem pohrudním?

Močové kameny

Pojdte, pojdte, Koliko,
Ať skončíme to narychlo!

Střevní kolika

Vedl život dábla hodný,
Slitování žádné s ním.

Přípitek

Do ledvin mně hroty vpichují,
Šaty celé děravé mám,
Jak Močovým kamenům uhýbám.
Muka mě strašná spalují.

Mrtvice

A māš to, hnusná potvora,
Už bude to brzy hotovo!

Střevní kolika a Močové kameny zaútočí na Přípitek, Mrtvice s Padoucnicí na Mlsnotu, Zánět mandlí a Ochrnutí na Žravost a Zánět pohrudnice a Dna na Já taky tak. Zbylé dvě nemoci rozmlátí stoly, židle a vše ostatní.

Padoucnice

A já jim taky svoje přidám,
Aby si vyskakovat nemohli.

Mlsnota

Odvahu! Však žádnou nemám
Ó, zrádná Dobrá společnost!
Tvoje styky pochybené
Mě ted život budou stát
A tělo hrozně zbídačené!

Mrtvice

Má milá, už neskuhrejte,
Dobré peče máte dost.
Což nevíte, že Společnost,
Má na lidi špatný vliv?
Společnost umí mnohokrát
Hlouposti velké napáchat.
Jejím vlivem mnozí dobráci
Řemeslo lupičů a lapků pojali za práci.

Padoucnice

Ve Společnosti se dobře naučíš
Obehrát a přelstít hosty své.

Společnost tě však pověší výš,
A pak to s tebou bude zlé.

Zánět pohrudnice

Do boku díru ti hodlám udělat,
Nic s tím už nemůžeš nadělat.

Dna

A z téhle strany zase já
Udeřím vší silou svou.

Já taky tak

Začínám mít špatný pocit,
Já neměl tolík vína pít.

Dna

Já věru nejsem trpělivost sama,
Když čas ztrácím tu u toho sraba.

Zánět mandlí

Brzy už vám krk promačkám
A trošku při tom přiškrťím.

Ochrnutí

A dřív než svou duši vydá nám,
Údy mu zchvátím ztuhnutím.

Střevní kolika

Já si sem taky pospíším,
K těm arcipijákům.

Přípitek

Jen chvilku počkejte, ať publikum
Rozloučení mé uslyší.
Sbohem, jedlící a kumpáni mí!
Za vaše hřichy tady umíram.

Mlsnota

Sbohem, hospodští, sbohem, kuchaři,
Sbohem, jedlící a kumpáni mí!

Já taky tak

Sbohem, sklenek cídiči,
Muži v kuchyni zruční!

Žravost

Sbohem, jedlící a kumpáni mí!
Za vaše hřichy teď umíram.

Hostina

Jen jedno jsem vám říci chtěl -
Zbaběle zachovali jste se, žel.

Přípitek

Ó, Hostino, co dovedeš týrat lidi,
Bláhově jsme ti uvěřili.

Ted nemoci dělají, jako by je zabíjely, a těla nechají ležet tam, kde jsou.

Střevní kolika

Kdákali jste dlouho. K čertu!
Slova vám teď beru ze rtů!

Mrtvice

A pak - pomalu a pozvolna,
Panděra vaše budou povolná.

Zánět pohrudnice

Škoda není toho chlapa,
Jak po vzduchu tu ještě lapá.

Zánět mandlí

A Žravosti té pitomé,
Že jsme pěkně ukázali,
O co s námi vlastně hráli?

Ochrnutí

Již všichni padli do kolen!
Hostino, jste spokojen,
Jak jsme práci vykonali,
My dělníci světa znali?

Hostina

Jeden každý musel poznat,
Co to je se s vámi potkat.

Vodnatelnost

Se Žloutenkou jsme z těch pranic
A zabíjení neměly pranic.

Žloutenka

A Zábava jak zdrhl zbaběle!
Třeba mu ukázat, jaký hlupák je.

Močové kameny

Co na to říká Hostina?
Máme vaši důvěru?

Hostina

Službu jste mi prokázali,
Překrásně se s nimi prali.

Dna

S pupkem jídlem napcpáným
Hýbali se vskutku stěží,
Čtyři z nich tu mrtví leží.

Padoucnice

Nemůžeme plývat časem.
Těšilo nás. Budte sbohem!

Hostina

Sbohem, sbohem, ozbrojenci mí!

Číšník

Jak hnusně to tu vypadá!

První sloužící

Pekelně bídňá intrika!

Druhý sloužící

Zabíjení ubohé.

Hostina

Všechno do pořádku dejte,
Nádobí pak umyjete,
A pak se najist můžete.

Číšník

Když tu zkázu člověk vidí,
Nemá chuť, ani náladu,
Na místě plném prokletí
Ani jedno sousto snít.

Kuchař

Uklidme stranou, co by se
Ztratit mohlo a hned se
Odsud rychle ztratíme.

Trochu poklidí a pak odejdou.

První sloužící

To jistě moudře konáme.

Blázen

Tydle lidi už jsou tuhý.
Radší se jdu někam schovat.

Močové kameny

Copak? Máš se čeho snad bát?

Blázen

Běda! Neubližujte mi, probohavá s prosím!

Močové kameny

Sladoučký jak med v mlíce jsi,
Ale my si na tebe vyšlápnem'.

Blázen

Pomozte mi! Mně to nemočí -
Močové kameny mě za ledviny drží!

Vyslyšte mé úpěnlivé náryky,
Lapiduchové, apatykářky -
Z Močových kamenů, na něž si naříkám,
Celej tumpachovej jsem.

Močové kameny

Chceš snad o mé práci hovořit
A o mé cestě životní?

Blázen

Nevím už, co dělat mám -
Přineste mi rychle bažanta!

Pauza, kdy Blázen močí. Místo bažanta si vezme cedník a močí do něho, všechno vytéká spodem ven.

Dobrá společnost

Hostina se jako vládce
Liberální zprvu zdál,
Leč mluvit-li mám pravdu krátce,
Pak nejhorším se ze všech stal.
On zdrojem mého pádu je
A duše má zcela ztracená,
Neb čtyři ze svých soudruhů
Navždy jsem ztratila zde.

Závislost

Čtyři druhy ztratila jsem -
Křehká Mlsnota milovaná
Celá byla probodaná.
A věru by mě překvapila,
Kdyby jím schopna utéct byla
Žravost zářící a hýřící.
Nicméně přátelskou čtveřici
Navždycky ztratila jsem.

Dobrá společnost

Čtyři soudruhy já navždy ztratila
A jsem celá ztrápená.

Zábava

Rány jejich silně byly -
Mě na rameni poranily.

Závislost

A já smutná a ubohá
Zničená celá záda mám.

Dobrá společnost

Však nejhorší ze všeho jest,
Že čtyři z mých druhů ztratila jsem.
Však zbytek přeci vytrvá!

Závislost

Však co dále, paní má?

Dobrá společnost

Vysoko to poženu
A u paní Zkušenosti
Stěžovat si budu.
Snad dopřeje mi ráda sluchu.

Zábava

Zkušenost je žena moudrá,
Hovořiti dobře zná.

Dobrá společnost

Pojďme rovnou k jejímu domu
A náš případ jí vyložme.

Vadnut.

Zkušenost, dáma ctihonodě oděná, sedí v ohromném křesle.

Zkušenost

Bůh mi dal smysl pro vládnutí a schopnost rozlišovat mezi dobrým a zlým. Znám svá práva, ve smlouvách se vyznám, umím lidem velet a jejich spravedlnost zkoušet, aby byli spokojení, v bezpečí a chránění. Však podlé skutky a nástrahy tvrdě trestám, jakmile se o nich dozvím. Kdo spravedlnosti holduje, dobře se mu žije.

Neboť *summum bonum in vita est justiciam colere*. Již Písmo říká, že jest třeba *ita suum cuique tribuere*. Na toto téma *in Codice Lege Nemo* najdeš, jak se o tom *publice* hovořilo v části zvané *Inter claras*.

Zachraňuji, sleduju, vládnou jim a hlídám je - lidi dobré vůle. Bodám, píchám, rány pěsti rozdávám a soudím hlavy pošetilé, jež za mnoho nestojí.

Zkušenost se jmenuji, půvabná a důstojná jsem. Každý člověk bez výjimky, ať je žena, nebo muž, mou potřebnost pocítí. *In speculo* dobrý doktor mé schopnosti ocení a v okamžení prohlásí, že jsem *rerum magistra*.

Jsem paní všech věcí, znám jejich prameny i kořeny. Zřetelně vám vyjeviti mohu, odkud kam co míří a jak to vypadá. Často také přemítám a hloubám nad zlovolnými úskoky, o nichž pak úsudek svůj vynesu a rozhodnutí a trest vyjevím.

Dobrá společnost

Toto jest ta ctěná Paní
A po boku společníci její.

Zábava

Když jí tedy jménem znáte,
O pomoc ji požádáte?

Dobrá společnost

Paní, jež lidem vládnete
Se vším si poradit svedete,
Bůh od zlého vás ochraňuj!

Zkušenost

Bůh požehnej vámi, lidé dobří.
S čímpak novým přicházíte,
Paní Dobrá společnosti?

Zábava

Na těžkou urážku a ohromný
Krutý ústrk nebezpečný
Stěžovat si jdeme.

Zkušenost

Pokud vám již nebezpečí
Vážné či bezprostřední nehrozí,
Vše bez obav mi svěřte.

Dobrá společnost

Na dvě osoby jdu si stěžovat -
Na jednu více, na druhou méně.
Velkých příkoří svedly vykonat
A činů nelidských zasely sémě.
Na mé soudruhy zvedly pazoury,
Ba co víc, své spřažence a kněžoury
Blízké i vzdálené na pomoc
Povolaly k útoku v dnešní noc.

Zkušenost

Musíme je předvolat.

Dobrá společnost

Tak! Rychle všechny pochytat!

Zkušenost

Však abychom je ztrestat mohli,
Kdo jsou dotyčné osoby?

Dobrá společnost

Večeře a Hostina. Večeře mě pozval ke svému stolu, na kterém byla spousta jídla. Ale ten oháva ho ze zlé vůle jedem otrávil, když skrytou zradou mezi těmi nejvybranějšími pokrmy do svého domu vpustil odporné a strašlivé stvůry. Ani dračí harpyje, ani pekelné fúrie, ani všechny tři tváře gorgony se nechovaly nikdy tak děsivě. Vrhly se na nás, byly černé a bledé, bily nás holemi a pěstmi, jako by to byly rány Osudu či Parky, a chtěly nás pohltit ze všech stran.

Večeře se vmísil mezi ně, Bůh ví jak, vyzbrojil se holí a mě i mé souputníky krutě a velmi vyplácel. Byli jsme nemilosrdně zbiti, nikdo nám nepříšel na pomoc a neví, jak by to bylo dopadlo, kdyby se nám nepodařilo vzít nohy na ramena a utéci.

Toto jest vše k prvnímu článku mé žaloby, kterou tu chci podat. Tuto lešt mi přichystal Večeře a já vás žádám, abyste učinila spravedlnosti zadost. Co se druhé - a mnohem závažnější - části žaloby týká, její příčinou je prokletý Hostina. V jeho nesmírnosti a obětech jedovatý osten nalézám.

Ó, Bože, co jen mohu vypovědět o tomto neskonale příšerném nebezpečenství? V mé dušičce nebohé se skrývá tolik hněvu, že vše jen stěží mohu vyjevit. Ten zlý tyran nás k sobě na oslavu pozval, ale pak, jak Ogier objevil se ve zbroji a vrhl se na nás.

Posluhovači okolo něho pobíhali a on první se na nás vrhl a ještě jim radil, jak na nás útočiti mají. A oni, kteří byli v boji a vřavě bitevní zběhlí a všechny finty znali, své zbraně proti nám poszvadli jako řezníci na nebohá zvířata.

Však v této bitce byl ke mně Bůh milostivý - včená Mu sláva! - neboť se mi z bojště podařilo uniknout. Mně a těmto dvěma, kteří tu se mnou stojí. Žbylí byli k smrti ubiti, života zbaveni, duši bitím vypustili. A já tu zbyla jako žena zničená a ubohá.

Zkušenost

Jakže? Taková byla jejich nestoudnost?

Dobrá společnost

Pokořena jsem, toť nade vší pochybnost.

Zkušenost

Hostina člověk je podlý.

Dobrá společnost

Podle nám natloukli.

Zkušenost

Řekněte mi, milá má,
Kolik lidí jste ztratila?

Dobrá společnost

Mnoho, mnoho, to mi vězte.

Zkušenost

Ó, bože, tak mi to svěřte.

Dobrá společnost

Čtyři z nich tam zůstali,
Kteří oddaně se se mnou vydati.
Jak jsme si jenom zoufali,
Když tam Mlsnota a Žravost skonaly,
A Přípitek, dobrý kamarád,

Též svou smrt našel tak mlád.
A Já taky tak, malý, mladinky,
Byl rovněž ubit těmi bídníky.

Zábava

Tí čtyři ubožáci
Tam spočinuli - ústa dokořán.
Proč vás prosíme,
Aby zločin těžký byl potrestán,

Závislost

Zrada je to zřejmá, paní,
Fakta se mi jasná zdají.
Ztrátou velikou se trápíme,
Až trpělivost a klid ztrácíme.
Tak prosíme vás, Zkušenosti,
Byste silou a moudrostí,
Autoritou a mocí pevnou
Tvrď potrestala je.

Zkušenost

Ať se můžem' tedy shodnout,
Vyhádfeťte tedy jasně,
Jakou nesete mi žádost?

Všichni tři (společně)

Spravedlnost, spravedlnost!

Dobrá společnost

Aby Večeře i se svým komplícem,
Kteří spiknutí celého jsou zdrojem,
Postavení před nejvyšší soud byli!

Zkušenost

Tak! Teď třeba bude
Obě strany vyslechnouti.
Audi partem, jak Právo praví,
Případ třeba prozkoumat
A k tomu vhodně rozebrat
S doktory a advokáty
Těch i oněch činů znalých.
Třeba bude dobrých rad,
Neboť ani za dukátů tisíc
Nechci se k uplácení znát.
Tak tedy teď pro začátek,
By recidivu nemohli konati,
Mí strážci ihned půjdou
A nehodníky přivedou.
Potom budeme se mocí
Konečně pravdy dobrati.

Dobrá společnost

Jen ať nečekají, ať hned jdou!
A vidí, čeho oni schopní jsou.

Zkušenost (povolává své lidí)

Zde jest Střídmost, Klystýr, Tabletka
Pouštění žilou, Lék i milá Dietka.
Zde jsou všichni,
Kdo vám ku pomoci budou,
Když na Večeři s Hostinou
Stěžovat si budete.
Zajistí je silou svou,
Rychle lapí obou dvou.
Ve svých domovech
Lapeni budou,
V těchto případech
Obou dvou.
Lapeni budou oba dva,
Jak tomu chce vaše žaloba.

Pomoc

Paní, je-li třeba, vykonám
Čin, který smysl má,
Já, Pomoc, se ho ujmím
A rytířsky se zachovám.

Střídmost

Já Střídmost jsem lítostivá,
Příbuzná blízká Odříkání.
Jak jen jsem byla zimomřívá,
Když kolem byli samí páni.

Klystýr

Klystýr, co umí pročistit
Střeva celičká, jak jsou dlouhá,
Vám k službám chce též být,
Po práci je ve mně touha.

Tabletka

Pokud bude zapotřebí,
Co povzbudit rychle dokáže,
Tabletka ve své kráse ukáže -
Jak krásně bývá laxativní.

Pouštění žilou

Vyznám se v tom, jak zasáhnout
Ruku, co rány dává.
Zklidňuje Pouštění žilou
A horké krve sbírá.

Dieta

Dieta, která k rozumu zpátky
Smutné nemocné zadními vrátky
Přivede, když vhodná chvíle přijde,
Je tu a poslouží tu i jinde.

Lék

A o Léku tu nikdo nemluví?
Vždyť je to základ všeho léčení -
Napravuje,
Upravuje,
A kdo to s ním přežene,
Pořádně ho prožene.

Zkušenost

Mohla jsem vás vyslechnout
Vše slova pravdivá jsou,
Žádné lhaní,
Vychloubání.
Nyní však již potřeba jest
Zloduchy sem rychle přivést.

Lék

Pojďme na ty bídáky!

Pomoc

Zatknout je rychle všichni pojďme!

Střídmost

Jdeme na ty chlastouny!

Klystýr

Pojďme pro ty ničemy!

Tabletka

Pojďme najít muže lstitvé!

Zkušenost

Pořádně je k sobě svažte!

Pouštění žilou

Pojďme na ty bídáky!

Dieta

Zatknout je rychle všichni pojďme!

Lék

Bude lépe si zbraně vzít,
Kdybychom museli zápasit.

Pomoc

Aby naše konání bylo bezpečné,
Vezměme provazy a hole pevné.

Berou si provazy a své hole, každý má jinou.

Objeví se Večeře a praví:

Copak je to s těmi žrouty?
Že jsou tuzí, to je rmoutí?

Hostina

Jako ovce po porážce
Čtyři leží na hromádce.

Večeře

Jako žito jsem je zbil!
Večeře zabiják je, co má styl.

Hostina

Vždyť jste je jen potlouct nechal,
To až já je oddělá!
Společnost, ta vzala roha
A dva další zdrhli ven,
Mému snažení se vyhli -
Ty čtyři však dostal jsem.

Oběd (se objeví)

O čempak si šuškáte?
Mohu vám ku prospěchu být?

Hostina

Jsou mrtví. To snad poznáte.

Oběd

Ó, jaký to zločin strašný.

Hostina

Strachem se každý podělá,
A tak jsem je oddělá.

Oběd

Hostino, vaše duše zlá,
Přivede vás do pekla!

Večeře

Pokud snad kdo námitky má,
Čin takový rychle vyprchá.
Když si lidé stěžují,
Pozornost nutno odvésti,
Na pravou míru věci uvéstí.

Oběd

Žít se však poctivě musí,
Ke všem se slušně chovati.

Hostina

Hostina zpravidla lidi
Na ruby zcela obráti.

Oběd

Však i já proti vám budu stát,
Pokud vaše činy zlé
Bude chtít někdo potrestat.

Večeře

Oběde, nedělej si o nás péči,
Zloduši nemají rádi řeči.

Oběd

Sbohem tedy!

Lék (ukazuje na ně)

Pánové jsou zrovna tady.

Střídmost

Zmocnit se jich musíme.

Klystýr

Tak do toho, pozdravíme
Oba bídne chlapíky.

Tabletka

Oba dva je chytíme.

Pomoc se přiblíží k Hostině, dá mu ruku na rameno a praví:

Zatýkám vás!

Hostina

Pročpakto?

Pouštění žilou

Za příkoří, co jste spáchal.

Dieta dá ruku na rameno Večeři

Ve jménu zákona!

Večeře

Ať mě nechá!

Hostina

Bránit se by bylo dobré!

Lék

To nebylo by věru moudré.

(Dělají, jako by jim v tom bránili.)

Večeře

Bijme je, bijme je!

Hostina

Zabme je, zabme je!

Pomoc

Ve jménu paní Zkušenosti,
Jste nyní našimi vězni.

Večeře

Kvůli čemu?

Střídmost

Nevíme.

Hostina

Což někomu jsme ublížili?

Večeře

Což netýráte spíše nás?

Dieta

Najevo pravda jistě vyjde.

Hostina

Jak?

Dieta

Neboť důkazy tu proti vám
Na zemi máme.

Klystýr

Není to snad vaše práce?

Hostina

To, prosím, v žádném případě.

Lék

Pak je tedy nasnadě,
V zájmu našem i v zájmu práva
O činu a vašem případu
Zjistit, co stalo se opravdu.

Večeře

Křivdu na nás dopouštíte!

Pomoc

Jen si mluvte, to je jedno.
Před ctihodnou paní všechno
Ligato pede vypovíte.

Hostina

Toť se ví, že by měl!

Pouštění žilou

I na vás dojde, bohužel!
I o vás půjde, ne že ne.

Lék

Držte dobré jednoho,
Ať Hostinu zatím svážeme.

Tabletka

Mám lana kus silného,
Ruce vám jím pevně svážu.

Blázen

Chudáčci dábelští nadobro se pomátlí!
Aspoň se jim to tak musí zdát.
Hádám, že si sebou pěkně jistí jsou,
Když po svých sami pěkně jdou
A nevláčí je zbité blátem,
Což by bylo tak akoráte.
A tak snad se nestane,
Aby bez zpovědi skonali.

Pomoc

Už brzy vám Svatý Denis
Přinесe vaše potrestání.
Nemeškejte a račte vstát,
Ať vás mohou potrestat.

Hostina

To je věru smutný tanec.
A nikdo mě ho neučil.

Střídmost

Máte v sobě mnoho zlého,
Však padla kosa na kámen.

Klystýr

Hle, paní v šatě purpurovém.
Společně ji pozdravíme?

Tabletka

Jen si ale pozor dáme,
Abychom vyčinění nebyli,
Že jsme se tolik zdrželi.

Lék

Paní vznešená, dobrého dne
Velkého Vykoupení vám přejeme.
Zde jest onen zloduch Hostina
A tu Večeře, jeho spřaženec.

Zkušenost

Zločinec krutý, bídny Hostina!
Bitkaři, výtržníku, vrahu,
Nehodný jsi člověk, brachu.

Hostina

Že jsem, paní, nevinný?

Zkušenost

A ty, Večeře, muži bídny,
Tělem i duší prolezlý zločiny.
Tento tvůj zločin je více než stý.

Večeře

Má paní, já jsem nevinný!

Zkušenost

Jeden lidi bije,
Druhý je zabije,
Jeden podvádí,
Druhý umlátí.
Každý se lehce pomýlí.

Hostina

Paní, já jsem nevinný!

Zkušenost

Však vy jinak promluvíte,
Nebo mučení pocítíte.
Hlídejte je obezřetně
A trochu si odpočíňte.

Pouštění žilou

Co pravíte, vykonáme.
Oba půjdou pod zámek.
Daleko by neutekli,
Potrestání neujdou.

Odejdou i se svými vězni.

Zkušenost

Pánové, knížata vědy lékařské, dlouze jsem přemítala a právě na vás jsem se v tomto případu obrátila, abychom spolu poradu rozvážnou a diskrétní vedli. Jste vzděláni v teorii, vás duch je na značné výši a v praxi jste pohotoví a úsudek zdravý utvořit si umíte. Hippokrate, doktore věd lidských, i vy, Galéne, dobře víte, že byli do mých rukou vydáni dva muži poutem úzkým k sobě spoutaní. Aviceno, muži dobrý, a vy, odborníku Averoesi, vás všechny prosím, abyste mi dobrě radili, až zprávám o zločinech jejich naslouchati budeme.

Hippokratés

Má paní, jsem nesmírně poctěn vaším překrásným uvítáním.
Víte, že se těším z mnoha tajemství přírody a pod mým jménem
jsou vám k dispozici uznávané Aforismy a mým jménem nazýváte též jeden nápoj lahodný.

Galén

Já jsem zase sepsal Komentáře k dílu našeho zde přítomného Mistra, tím jsem se především zabýval a v tom se velmi vyznám. Sepsati jsem se též rozhodl pojednání o udržování čistoty a také list napsati *De morbo et accidente*.

Avicena

Kdeže jsou mé zásluhy, za něž mohu snad být vládcem a králem lékařství zván? Snad v mé zvědavosti, s níž jsem se snažil dopárat fungování těla lidského a poskytnouti tak přínosné učení. S radostí jsem se věnoval zajímavé knize *Quatuor fen*.

Averoes

Hippokratés je lékařem chvályhodným, Galén je znalcem věd lékařských, Avicena sám je doktorem ctěným, knížetem mocným a vlivným, avšak můj filosofující duch *aquilibus non indiget*, neboť jsem v oboru fyziky autorem knihy, kterou nazývají *Colliget*.

Zkušenost

To, co jste vykonali, jsou vskutku velké činy a jeden každý vám všem k vřelému doporučení postačuje. Vězte však, o jakou radu vás na našem konziliu k tomuto případu požádati hodlám - kde se mohla zrodit tak velká podlost, jakou Hostina vykonal, že při jídle, které má lidi nasytit, nechal je zabít? Má na to právo?

Hippokratés

Nic není tělu více neprospěšné než nadbytečné přejídání. Jest mnohem příznivější se ho raději částečně vzdátí, než mu bezmezně holdovati. Ani jedno, ani druhé nelze však jednoduše odouditi, aniž bychom případ nejprve podrobně neprosetřili.

Zkušenost

Abychom mohli rozhodnout
A právu správně za pravdu dát,
Nechť nechá je Pomoc předvolat,
Ať můžeme je vyslechnout.

Pomoc

Paní, jistě dovolíte nám,
Bychom nechali je předvést vám?

Lék

Z obavy před šokem případným
Po ruce budu všem přítomným.

Pomoc

Nechte vězně před paní
Zkušenost hned předvésti.

Lék

Už pro ně cesty zpátky není,
Musejí rychle přiléztí.

Hostina

Nijak se bránit nebudu.
Kam řeknete, tam půjdú.

Střídmost

Večeře vás doprovodí,
Taky nám má co objasnit.

Večeře

Doufám, že nám jenom chtejí
Poctu či přízeň vyjádřit.

Dieta

O tom vám já nic nepovím,
Případ vás však jasný není.

Klystýr

Tak hybjajte, pane lháři,
S paní naší promluvit.

Hostina

Ach, příteli, kdo se bojí,
Tak rychle kráčet nemůže.

Pouštění žilou

Nemůžete již couvnout nyní,
Utéci, ani schovat se!

Tabletka

Vás život v přetěs příjde,
Ať zvíme, čeho vinni jste.

Pomoc

Paní, přivedli jsme pář těch stvůr,
Před vaše zraky na vás dvůr.

Lék

Hloupí a ustrašení jsou,
Že ani hájit se nesvedou.

Zkušenost

Proste za ně, za jejich viny,
Ať najevo vyjdou jejich činy.

Lék

Když zvrácené a kruté budou,
Uložte jim velký trest.

Dobrá společnost

Paní slavná možnost má
Právo a pravdu prokázat.
Žádám o spravedlivé potrestání

Hippokratés

Ten člověk pravdu dí, Zápal přičinou jest mnohým chorobám, však všechna tato odporná onemocnění pocházejí z konání toho Hostiny, který jest veskrze špatný.

Zkušenost

A Večeře?

Galén

Od něj také mnoho zlého pochází, neboť vás jak sádra zacpat umí, nekoná však smrtící útoky jako ten poblouzněc Hostina. Nuže tedy, Večeře nás nechá zbít svými lstivými surovci, avšak uvážíme-li vše rádně a bez hněvu, nejsou jeho úklady a bití smrtelné.

Zkušenost

Prozkoumám tento spor a o radu vás požádám. Jestli máte, co pravdivého k věci říci, učiňte tak, neboť po právu a spravedlivě já vše posoudím.

Večeře

S vaším svolením, paní ctihoná, přednesu zde své mínění. Neurazím tím snad vaši převysokou vznětenost?

Zkušenost

Pověz vše a nesnaž se nijak pochlebovat či se mi zalíbit. A byť budou třeba urážlivá slova tvá, nepřekroutím jejich význam ani k lepšímu, ani k horšímu.

Večeře

Žádní mužové, ani mladí, ani staří, od časů velké potopy světa ve svém kraji nezvolili si za soudce svého ženu. Právo obojí, kanonické i civilní, nám praví, že pokolení ženské nemělo by soudit a trestat.

Hostina

Toto nemůžete popřít, neboť mnoho se již o tom přemítalo, a proto hodláme napadnout vaši stolicí a autoritu. Snad to byl Hektor, či jiný vládce císařský,jenž věděl *Digestis, lege: Cum pretor*. Zde jasně můžete zříti, že žena nemá zastávat tak ctihoný úřad. A takové cti, jakou obnáší soudcovská stolice, by se jí dostati nemělo.

Zkušenost

Zda mám právo na velkou moc a její šíření a poslušnost vůči ní, nejste oprávněni posuzovat, nejste v tomto dostatečně vzděláni. Však pokud vzdělat byste se chtěli, můžete otevřít Starý zákon, kde zjistíte, že žena k soudu příslušna jest. Což není v knize *Judicum* psáno, že žena Debora nesporně lidi soudila a pro lid poctivě pracovala? Právě ona to byla, kdo podpořil Baracha, prince izraelského, když jeho nepřítel Sisara zemřel rukou Jaelovou.

A co máte proti Semiramidě, ženě, která nijak špatná nebyla? Soudila své nepřátele a ovládala velké království. A chcete-li si o dalších ženách velkou moudrostí obdařených přečíst, můžete otevřít knihu, které říkají *Hortensia*.

Hortensia byla tak výšečná, že svým přejemným vyprávěním dosáhla celého naplnění všech svých přání. Triumvírka svého dosáhla zas slovem napsaným, jak nám o tom jasně Valérius ve své osmé knize píše.

A mnohé ženy měly ducha věšteckého. Velmi jasné jest to viděti na deseti Sibilách, z nichž ta první byla perská. Jedna velmi moudrá a přitom zdrženlivá prodala Tarquinovi své knihy a druhá při veřejné věště Oktaviána si získala.

V každém případě je nám příslušno zabývat se soudnictvím. *Decimaquinta* o tom hovoří ve třetí otázce, kde prohlašuje, že žena v jistých případech může bez jakékoli námitky vykonávat úřad soudcovský.

A tak mohu rozhodovat o jakémkoli případu a chcete-li odmítat mé pověření, nemáte k tomu nárok. Já mohu hovořit a soudit jako soudce s mocí velikou, neboť známé přísloví již praví, že jsem učitelkou života.

Večeře

Ó, paní, vaše moudrost září
A vládne výšinami světa,
Však pokorně vás přesto prosím,
Byste slitování s námi měla.

Zkušenost

Porotci k vám budou milí,
Nic než pravdu neznejí.
Nuže, slyšíte mě, sluhové?
Zpět do vězení vedte je.

Blázen

Nedáte jim radší pilník,
Aby v klidu zmizeli?
Tož jdeš, ksichtě jeden hloupý?
Mám ti donýst lucernu?

Klystýr (je odvádí do vězení)

Pohyb, pohyb, do díry!
Ještě tu pro vás místo máme.

Pouštění žilou

Je to divná putyka,
Žádné víno, ani chleba.

Lék

Do zítřka tu zůstanete,
Balíček jídla dostanete.

Dieta

Máte tady uklizeno.

Střídmost

Sbohem, Večeře!

Dieta

Sbohem, Hostino!

Zkušenost

Pánové, slyšeli jste, co se stalo, a víte, jaké je to neštěstí. Hostina je dokonalý vrah, Večeře pak bitkař a násilník. Vy jste mužové, jichž ostatní si váží, a můžete tento případ posoudit. Poradte mi, jak nejlépe jen znáte, jak postupovat měla bych?

Hippokratés

Můžeme jen nabádat, aby se lidé mírnili a obezřetněji chovali, ale nikdo se polepšít nehodlá a z toho všechna pohana pak pramení. Když se já na výstřelky a nestřídmost v jídle dívám, říkám si, že pokud svět trochu nezmoudří, miliony lidí budou umírat.

Galén

Popravdě řečeno, my víme, odkud to nejhorší pramení. Mnohé již o tom napsáno bylo, mnoho omezení a diet lékaři navrhli. Hippokratés ve svých Aforismech dobré lidem radí a já ve svých nepatrnných poznámkách jsem jeho dílo okomentovat ráčil.

Avicena

Když si mnoho jídla dopřáváte, ničíte si své zdraví, neboť ten, kdo se přes míru živí, nedovede se pak bez jídla obejít. A proto jsem ze svého přesvědčení prohlásil, že ne dle chuti a pocitu bychom jistí měli, ale zkrátka trochu jinak.

Averoes

Jak by bylo možné, aby po vydatné snídani, kde si dopřejeme, co rádi máme, a při které nijak nespcháme, mít žaludek okamžitě připravený na veliké hodování? Pomalu musíme zažívat a své trávení nijak nehonit. Jinak jest to, jako bychom nalili studenou vodu do hrnce, v němž se již vaří.

Hippokratés

Stejně jako studená voda v hrnci s vodou vařící vede ke zmolení a vychladnutí, i zdravě plný žaludek se přemírou jídla upcat musí. Abyste se pak tomu nebezpečí vyhnuli, zapamatujte si toto pravidlo - že nesmíme nikdy také přiložit, aby teplo zcela vychladlo.

Galén

A proto se mě studenti zvídaví stále ptali, jaký že režim bych jim doporučil, aby se v dobrém rozpoložení udrželi. I pravil jsem jim, že výtečně je v tomu odříkání, že myšlení podporuje a člověka bezbolestně živí.

Avicena

Říkám vám, že se velkým zlem a velkou chybou zdá, když se sedm, či dokonce osm chodů za sebou do jednoho žaludku naskládat musí. Když jeden z nich zaútočí či se rozbouří, další hned boďá a hrozí. Studené bojuje s teplým a veliká bouře se rozputá.

Averoes

V Salernu, v zemi daleké, uznávaní lékaři vytvořili pro jednoho anglického krále zdravotní dietu. I dali mu doporučení. Stačí do nich jen nahlednout. Jak jsem rád z nich pasáže citoval: *Omnibus assuetam jubeo servare dietam, ex magna cena, stomacho fit maxima pena. Ut sis nocte levis, sit tibi cena brevis.*

Avicena

Velmi dobře řečeno, to jest i moje mínění. Dieta je zlatým pravidlem. A když žaludek proti své vůli velkou večeři či labužnickou hostinu dostane, jest jedno slovo nade všechny pro lidi moudré i urozené: *Ne quid nimis*, což Terencius pravil. Přemíra škodí, množství velké ubližuje.

Hippokratés

Když tedy večeře tolik škodí, jak jen jí můžeme vůbec přijít na jméno? Hostina konaná za noci jest ještě nebezpečnější, neb tělo tou dobou odpočívá. Když se koná ve dne, tělo velmi zatěžuje, však nepoměrně více ještě tedy, oddáváme-li se jí v čase nočním.

Galén

Ke všem vašim slovům přihodím na váhu ještě jedno své. Že na přejídání umírá více lidí, než kolik jich zemře mečem a kopím. A pokud se k tomu přidá navíc opilst, ihned máme dokonaný zločin, neboť i obra zdravím překypujícího dokáže víno lehce skoliti.

Avicena

Peritus nám to dobrě ukázal na své svatbě, jak jistě víte, když ve své otupělosti spřáhl se s pololidskými Kentaury a dobrým vínem jim jejich hrudla napájel, a pak, když všichni opili byli, unesli mu oni jeho manželku.

Averoes

Kronikář Hérodotos vytvořil z mnohých podivných i chvályhodných zpráv o králi Dáreovi příběh pravdě podobný: K Aminatasovi přišli vybírat království dvořané daně. Dal hned vystrojit stůl a bůhvíjak se přihodilo, že všichni společně popijeli. Po víně chtěli se pobavit se ženami a slečnami, avšak přichystání jim byli zdatní hasníci za ženy a dívky převelečení, kteří u sebe měli nože a dýky. A když muži přišli a těla svá chtěli s jejich spojit a jejich prsou se dotýkat, byli všichni zabiti.

Hippokratés

Cirus, který proti lidu Thamirisovu vytáhl, nechal v den bitvy své vojsko stáhnout a ve všech stanech nechal přichystat všechna mož-

ná jídla a také mnoho vína. Nepřátelé tam vtrhli a okamžitě se na pokrmy vrhli a začali hodovat. A snadno pak v bitvě prohráli.

Galén

Vše špatné pramení z přemýří jídla. Písma svaté nám o tom nabízí spoustu důkazů. Ale zdrženlivá víra člověka uzdraví. Seneca, který vždy našel příhodné a zbožné slovo, věnoval lidskému pokolení toto poučení: "Viš, jak máš jíst? Jez do polosyta a pij tak, abys ses vždy vyhnul opilosti."

Avicena

Aulus Gelius ve své knize Noci atické zaznamenal, že v antickém Římě panovala naprostá střídmost. A tak jako bylo záhodno řídit se předpisy jednoho každého domu, stejně tomu bylo i na místech veřejných, kde se každý zdrženlivě chovat musel.

Averoes

Didimus, král bragmanský, vydal kdysi prohlášení, jak se všichni lidé jeho rodu a vyznání mají zdrženlivě a střídmě žít a nikdy ani slovem nezatoužit po vybraných pokrmech.

Hippokratés

Bragmanové jsou střídmí lidé, kteří prchají před bohatstvím a marností, a proto je nikdy neznepokojovali králové, ani vládci. Alexandr se o tom přesvědčil, když se jich násilím zmocnit chtěl, ale velkodusně se zachoval poté, co o jejich chování slyšel.

Galén

Když Seneca hovořil s Luciliem, pravil, že zuřiví býci se lehce napasou na kvetoucí loučku, že rozrušení sloni i v pralessích naleznou svou obživu, ale podivnému člověku nepostačuje potrava jen tak nějaká.

Avicena

Je mu třeba zvířat divokých z rozličných míst a krajů - v mořích, řekách a říčkách loví ryby po tisících, z lesů, údolí i z hor získává chutnou zvěřinu, z moře pak mořské jazyky a lososy a mnohé jiné druhy ryb.

Jídlo už není věru dobré, není-li chutí nejjemnějších. Člověk vylehává úhoře, parmy, kapry či štíky chutné, dále pak placky, mišule, delfíny, jesetery, makrely, cípaly, mořské úhoře, parnice nachové i kambaly.

Averoes

Při pohledu na vybrané pokrmy, nemůže se lidský appetit nasytit, a uvidí-li vína opojného, stále po něm toužit bude. Slavný lékař Gordon v *Lilio medicine* o mnohých vínech, která se k jídlům dávají, rozumně psal.

Říká, že když člověk pro požitek čirý vína mnoho pít chce a víno kvalitní je silné a mocné, žaludek kvůli jeho přemýři nemůže dobře trávit a křeče a mdloby smrtelně přináší.

Avicena

Rád bych do řeči též vstoupil a před svými dvěma antickými kolegy promluvil - sledujte mé postřehy, neboť po pravdě já budu hovořit. K nápravě veřejných prostopášnosti i pro radu příteli svému mám několik vědeckých pouček, jež jsou *Tertia feni primi*.

Non gaudeant šprýmaři, kteří dle špatného rádu žijí, kteří chutná a sladká jídla jedí a žádnou dietu nekonají. Již od rána samého přemýře jídla ústa svá otevírají, ale brzy pak čas přijde, co jim tipec zatrhe a oni se zdravou kůží vyváznoti nemohou.

Hippokratés

Jest třeba je nechat prohlédnout a vzít jim všechno pohodl, aby pomněli, že přijde čas, kdy bolesti a zkázu pocítí. Zatím se jen veselí, jásají a slovy těší, poté však smutek nastoupí, bolest a trest. Prostopášnosti, jichž mládí rádo koná, jídlo, pití, křepčení, na stará kolena se pak projeví a tělo budou mučiti. Smrt přivolají a uspíší a je tak vskutku zaslepenost, když někdo příliš večeří a hoduje, neb toto lidi všechny ničí.

Zkušenost

Promluvte teď řečí přímou
A řekněte jednou větu,
Zda Hostina jednoznačně
Příznivce své zabijí?

Galén

Večeře není člověk zcela špatný
Ani krutý, přes všechny své projevy.

Avicena

Ač jeho zloba nezabijí,
Nemoc jistých příčinou je.

Zkušenost

Abychom tedy netýrali
Vice už čest a pořádek,
Je třeba vězením či jinak potrestati
Šílenost jejich konání?

Averoes

Paní, k potrestání neřestí,
Bez výjimky jediné,
Vyslechnouti bychom chtěli
Jejich slova zpovědi.

Hippokratés

Zde před vámi jim prostor přejme
A naslouchejme jejich slovům.
Pak jednoznačný výrok dejme
V odpověď na vaši otázku.

Zkušenost

Služebníci rozumní,
Ve zbroji i v duchu,
Laskaví budte velmi
A vězně ke mně přivedte.
Slyšíte, co konat máte?

Střídmost

Velmi rádi vykonáme.
Ujímám se velení.

Dieta

Já zástupcem jejím zase budu.

Klystýr

A já pobočníkem druhým.

Pouštění žilou

Ty si teda vyskakuješ!

Tabletka

Pokud za mnou nepůjdeš,
Cíl naší cesty nenajdeš.

Střídmost

To by měl ale smůlu, dívko!
Pospěšme si, jdeme již?

Blázen

A neměl bych se taky přidat?
Tu lékárnu na povel si vzít?
Umím moc dobře česnek loupat,
A když už tady jsem.
A kdo by snad rákos potřeboval,
Já bych mu ho přines hněd.
Kdo ale jako duha pije,
Opilosti se nebojí.

Tabletka (ad cacerem)

Hybaj, Hostino, hybaj, Večeře!

Dieta

Máte se hněd dostavit
Před soudní stolici!

Večeře

Jak vypadá to s případem naším?

Hostina

Ach ouvej! Copak si asi o mně myslí?

Klystýr

Že vám to zrovna nemyslí.

Pouštění žilou

Jste dokonalý strašný vrah.

Hostina

Ach, jestli se na mě odplata chystá,
Měl bych svůj život proklít dozajista.

Pouštění žilou

Vaše činy potrestány budou,
Však zprávu jinou nemám novou.

Tabletka

Paní, jež nad světem vládnete,
Zde oba zločince vám vedeme.
Jeden naříká, druhý sténá,
Bůh jen ví, jak jsou nebozí.

Zkušenost

Přistupte, nešťastníci ubozí!
Kde se ve vás ta krutost vzala,
Že zabili jste lidi v léčce kruté?

Večeře

To Hostiny se na vše ptejte,
Mě z toho rovnou vynechte!

Zkušenost

Lstivě jste s lidmi jednali,
Pak je mrtvé na zemi nechali,
Není to snad zločin nekalý?

Večeře

To Hostiny se na vše ptejte,
Mě z toho rovnou vynechte!

Zkušenost

Ti zabít být hodní nemuseli,
Leč zabít je? Bylo by lepší
Zdržet se toho jednání.

Večeře

To Hostiny se na vše ptejte,
Mě z toho rovnou vynechte!

Zkušenost

Slyšíš - vše na tebe svaluje.

Hostina

To vidím, že skrček do mě kope.

Zkušenost

Nuže - chováním svým zlotřilým
Krutosti té ses ty dopustil -
Je to pravda?

Hostina

To přiznávám.
Však, paní skvělá a skvostná,
Omluvte mou prostotu,
Neb já vždy dobro chinit chtěl.

Zkušenost

Sekretáři, vše zapište,
Provinění a zločiny
Z této dobrovolné zpovědi,
Ať vše dle předpisů je.

Lék

Všechny činy sepíši,
Přestupky i hanebnosti.
Až bude spis úplný,
K nahlédnutí bude vám.

Zkušenost

Večeře, povaho špatná,
Pravdu rci nám - nelituješ,
Žes člověka na smrt vydal?

Večeře

Paní, bodu tohoto mě zavte!

Zkušenost

Cože? Nepřišel jsi snad ozbrojený
Na místo zločin vykonat?

Večeře

Já jsem se nijak nevyzbrojil,
Natož abych pak lidi zabil.

Zkušenost

A co jsi tedy vykonal?

Večeře

Hádku jen jsem vyvolal.
Aby si zkrátka pospíšili.
A i když jsem je možná praštíl,
Nechtěl jsem je zabíjet.

Zkušenost

Slyšeli jste, co zde praví,
Společnosti a bando její?

Dobrá společnost

Paní, musím k tomu poznamenat,
Že Večeře nás poznamenal.
Nicméně jeho pyšná lstimost

A jeho hněv ohně horší,
Vskutku nebyl smrtelný.

Zkušenost

Je to pravda, Večeře?

Večeře

Ano, paní.

Zábava

To Hostina nám Žravost zabil
A stejně tak i Mlsnotu,
Ženu krásnou, půvabnou.

Zkušenost

Je to pravda, Hostino?

Hostina

Ano, paní.

Závislost

Večeře choval se počestněji,
On nás přece jenom zbil,
Však nikdo duši nevypustil.

Zkušenost

Je to pravda, Večeře?

Večeře

Ano, paní.

Dobrá společnost

Hostina pak ranami a zraněními,
Jež smyslu vůbec neměly,
Zabil nám naše čtyři druhy.
Což není to čin člověka proklatého?

Zkušenost

Je to pravda, Hostino?

Hostina

Ano, paní.
Nechal jsem přijít Nemoci,
Které mordovati začaly.
I já sám se zbraní v ruce
Jsem mnoho krve prolil též.

Zkušenost

Slyšíte, co říkají?

Hippokratés

Zřetelně vše slyšíme.

Zkušenost

Mohu tedy podle práva
Vynést jasný rozsudek.
Právní kodex jasně praví,
Že po ověřené zpovědi,
Nezbývá než viníka odsoudit.
Odvedte zhýralého Hostinu
A vemte s ním i Večeři,
A ctihoná rada
Se k věci vysloví.

Pomoc

Běžte, odvedte je stranou!
Odejít musíte na chvíli malou,
Neb dvůr se musí poradit
O závažném vašem případu.

Hostina

Ó, paní s pohledem vznešeným,
Jenž nesoulad v soulad sladí,
Ve jménu Krále nebeského,
Mějte s námi slitování!

Blázen

Možná bude lýko k mání -
Kol krčku vám provaz ovinou
A větrem na šibenici pokolíbou.
Podle toho, co spis praví,
Případ není ještě celý.

Tabletka

Na odchod třeba se dát.

Klystýr

Popožejme je.

Dieta

Zatímco se případ projednává,
Odvedeme vás do chladku.

Oběd

V této chvíli je lišák králem, v této chvíli se vlk stydí. Večeře vypadá nyní jako zbabělec, ale o Hostinovi mám pochybnosti větší. Bolestivě nechali ubít ty, již jim stěží mohli odolat, ale byli velmi krutí, tudíž s nimi stejně naloženo bude.

Kdo chce klamat, bude sám oklamán. Kdo chce klamat, bolest utrpí. Vězte všichni, že pravdu díl, když tvrdí, že kdo od počátku klamat chce, bude oklamán.

Vydal jsem se k ctihonámu soudu, abych se dozvěděl, co s nimi bude, zda je na krátký provaz vysoko pověší. Myslím si totiž, že

zlé činy spáchali - a co bychom měli z toho, kdybychom je tu i nadále měli? Na mou duši nic. Kdo by je chtěl ušetřit, nedobře by udělal.

Zkušenost

Galéne a Hypokrate, i vy všichni ostatní, jak tu pospolu stojíte, povězte mi, co mám dle mínění vašeho s těmi, jež ve své moci mám, učiniti? Svými prokletými pokrmy zabili lidi způsobem přeukrutným, a přesto pod korouhví mou oni zuřili.

Bůh,jenž se Mojžíšovi ve světle nad křoviskem zjevil, podle pravotního práva rozsudek zvláštním způsobem pronesl. Pravil, že útok vůči člověku jednomu nutno způsobem stejným oplatiti a že za zbití zbitím oplaceno mu být má.

Již Stvořitel tak pravil: "Já chci, abyste vždy se takto chovali - ruku za ruku, oko za oko, zub za zub, klisnu za klisnu." Tento zákon byl dán kdysi lidu židovskému, jak je o tom doslova napsáno v knize zvané *Levitici*.

Avicena

Paní, vykonáváte právo ve všech jeho formách, znála jste teorie, stránky vědecké i rozsudků samotných - vyneste tedy trest bez povyku, bez hluku i bez emocí. Uvidíte, že bude přijat.

Zákoník, kterého se právo drží, je plný přeci dobrých rad a práví nám, že když člověk zhřeší, musí být za to potrestán. Dle míry jeho provinění ať je trest hned na něm vykonán. O zákoně *Si fugitivi* se přeci mnoho hovořilo.

Galén

Víte, jak zvrhlý je Hostina a čeho si sprostě dovolil. Největší jeho dovedností jest zabíjet lidi do léčky vlákané, horší proto je než rozrušený vlk a celému národu jen škodí. Nebude ho tedy škoda, když bude teď popraven.

Averoes

Písmo nám též připomíná slova, jež by se i hlásat měla: "Je-li ruka tvá nemocná, jest třeba ji uříznout a oddělit." Hostinovi můžeme vyčítati mnohé, je nákažou a duchem nečistým, horší než ras je, a tak jest třeba zbavit ho bytí na světě.

Zkušenost

Vy dobře tady mluvíte!
Léku, muži dobrý, poslyšte,
Podruhé vám říkám dnes,
Zda slova jejich pišete?

Lék

Já zapisuji vše, strachu nemějte!
A dnes či zítra k tomu příboudou
Podpisy jejich na konci
Vlastní jejich rukou napsané.

Zkušenost

Až bude tedy Hostina
Na onom světě přebývat,
Celý lidský rod bude moci
Pokojně bez hodování přežívat.

Hippokratés

Kdo by snad o tom pochybnosti měl?

Galén

Myslíme si, že by pěkně viset měl,
Dokud ho slunce řádně nevysuší.

Avicena

Za ním se ženou zánety a dna
A v patách smrt jim hned běží.

Oběd

Paní ctihoná, promyslete, prosím, danou věc vícekrát, neboť když s jedním zatočíte, hned ptát se budou, co s druhým počít si máte? Abychom smutku a strastí zbavili se, především Hostiny vzdát se musíme, neboť kdo dobře obědvá, Bůh ví, nepotřebuje již víc než Večeři.

Já jsem Oběd, jenž lidí dostatečně nasytí. Člověk se nebude hněvat, když si pouze mě dostatečně užije. Večeře je již nadbytek a Hostina prostopášnost a nešvar veliký, leč kdo s Obědem zatančí si, dobře koná pro lidský rod.

Zkušenost

Oběde, otevřeně rozmlouváte,
Ani nevím, zda na to právo máte.
Na tuto Radu rozumnou a moudrou
Je třeba obrátit se vždy.

Averoes

Já si myslím, že člověk,
Který hodlá jen jedno jídlo
Denně jíst,
Pro své zdraví dobře koná
A déle bude žít.

Hippokratés

Kdo nebude jinak jíst,
Než jak jste o tom hovořil,
Bude zdravě žít
Jak andělé v ráji.
Vždyť říká se: *sub brevibus verbis*,
Že *qui semel est Angelus*,
Ale že co nás se týká, *homo qui bis*.

Zkušenost

Jak je to dál?

Hippokratés

Bestia qui plus.
Poslyšte tedy jeden hlas,
Jenž dobrý je a čestný,
Jenž nakrmí vás vícekrát
A mnozí za zvířecký jej mají.

Oběd

Jist dvakrát denně znamená něco oslavovat, oddávat se radovánkám a zábavě. Mnozí filosofové a proroci nejedli vícekrát než jednou za den. Což nečetli jste o nich v knize Otců církve? Mnoho lidí naleznete, kteří v asketickém odírkání přebývali, málo jedli, střídmc žili, žádného masa nepojedli, ani vína nepili a přestávali život lidský v neustálém hladovění každičký den v týdnu. Mezi mnoha jinými to byl i Antonius, Arcenius, Evagrius, Pambo, Poemen, Serapion, Theodor, Amonius, Macharius, Pacominus, Silvarius, Bisarion, Agathon, Anastasius, Eulalius, Eulogius, Pater, Pios, Hilacius, Sisois, Hipericius, Ursicius a Lucius - samí mužové zbožní. A abych lidí národností jiných jmenoval, tak připomenu alespoň Sókrata a Diogéna, kteří si ve svém životě nedopřáli více než jedno jídlo denně a v jakém zdraví přesto žili.

Zkušenost

Tedy, kdo nejí víc než jedenkrát,
Může snad přírodu porazit?

Oběd

Paní?

Zkušenost

Prosím?

Oběd

Přísaďám,
Že stačí pouze obědat.

Dobrá společnost

Paní, omluvíte snad
Moji drzost troufalou,
Když o pár slov vás požádám,
Abyste mě vyslechlaj?

Zkušenost

Nuže tedy?

Dobrá společnost

Hřich tohoto hrubého, zvráceného a krutě podlého Hostiny ukázal, čeho on schopen byl. Večeře není tolik opovrženíhodný,

přestože nás do svých tenat vlákal též. Jím zamýšlené zlo se, díky Bohu, neprojevilo v takové mříze. Myslím, že se může napravit, a proto prosím o trochu milosti pro něho. Bylo by pro mě nemilé, kdyby Večeře s námi na tomto světě nezůstal.

Zkušenost

Bez okolků vám řeknu, že jejich případ je nadmíru složitý, nicméně Večeře je viněn méně než Hostina - tot věc jistá je. Větší trest by tedy Hostina dle zákona i zdravého rozumu dostat měl, neboť vždy ten, kdo méně ublížil, je nám milejší.

První článek, o němž hovoří *Jus generale* v Dodatcích, zmiňuje se o trestech, o nichž jsem mluvila. Nazývá se *Digestis* a v zákoně jednom, který se k věci váže, říká, že rozsudek se má mírou provinění řídit.

Hostina spáchal zločin smrteľný - jest tedy třeba jej potrestat a popravit. Večeře však takový není, zaslouží si trest mírnější.

Dobrá společnost

Večeři jistě nutno mít,
Dvě jídla denně musí být.
Hostina je mimo řeč,
Každý ví, že je to špatná věc.

Zábava

Když oslavit je třeba vládce,
Či pro ty, kdo robotají těžce,
Večeři je nutno mít,
Neb dvě jídla musí být.

Oběd

To se vždycky změnit může,
O tom se spory povedou.
Když oba budou odpraveni,
Oběd vám všem pak vystačí.

Závislost

Večeři jistě nutno mít,
Dvě jídla denně musí být.
Hostina je mimo řeč,
Každý ví, že je to špatná věc.

Zkušenost

To stačí! Teď zmlkněte,
Ať pohneme se zase vpřed.

Lék

Protože vás paní prosí,
Byste byli potichu,
Odejděte zatím pryč.

Zkušenost

Učiřme tedy rozhodnutí,
Které již bude závazné.
Každý se mnou souhlasí,
Že Hostina má být pověšen,
Však k případu Večeře -
Nemáte nějakých poznámek?

Hippokratés

Co Večeře se týká, paní,
Navrhnu bych omezení.

Galén

Prvně, aby se mohl napravit
A aby si míru uvědomil,
Vydějte mu nařízení,
Že k Obědu se nesmí
Přiblížiti na šest mil.

Zkušenost

Jest třeba to odůvodnit.

Avicena

Jest to proto, že mezi nimi
Šest hodin je třeba na trávení.
Mezi Obědem a Večeří,
Šest mil k tomu postačí,
Neb šest hodin zažívání
K trávení dobrému vystačí.

Averoes

To je první nařízení.
Za druhé však nutné jest,
By Večeře nemohl nést
V rukou naráz mnoho jídel.
Ruce mu nutno zatížit.

Zkušenost

Že tak lehce servíroval
Zvěřinu, laně, jeleny,
Chcete ho proto uložit
In metallum jako ráby.
Vím, že o tom mnohé psali
Výšeční lidé dobré pověsti.
Právo *Digestis de pena*
Zákon in metallum jmenuje.

Hippokratés

Paní slovutná, proto,
Co spáchal nedobrého,

Af zápěstí okovy mu sevřou,
Náramky ze železa těžkého.

Galen

Jeden na šibenici zajde,
Druhý ponese si tento cejch.

Avicena

Když se všichni shodneme,
Na šibenici ho pověsme.

Averoes

Druhého potrestáme tak,
Aby se mohl napravit.

Hippokratés

Jeden na šibenici zajde,
Druhý ponese si tento cejch.

Zkušenost

Léku?

Lék

Paní vznešená,
Co jen si ráčíte přát?
Jste pramenem a studnou
Těch přání nejvyšších.

Zkušenost

Slyšel jste a zapsal též,
K čemu došli jsme tu?
Dejte to Radě podepsat,
Každému jeho názor patří.
A poté věnujte mi sluch
A péči a doslova tu zapísťe
Můj výrok po pravdě.

Lék

Dámo velkolepá, hned
To dohotovím. Hle,
Zde pánové každý z vás,
Musíte se podepsat.

Blázen

Sbohem, milý Robinku!
Sbohem, Gaultiere, Míšánku!
Zítra časně zrána,
Padne jedna velká rána.
Jednoho nám pověsej',
Druhýmu ruce ověsej'.
Honziku, Adámku, jestli chcete,
Běžte se podívat, jen tam jděte.

Otec Zpovědník

Lidé zhýralí, co bez ustání cpete se a jídla rozličná si na stůl povroutíte, zanechte tohoto konání a v životě svém se polepšete! Nečekejte, až se rozložíte celí, ale slyšte tuto pravdu pravidlově rozumná a vhodné množství jsou prospěšné a před odsudkem chrání, neboť prostopášnosti tělo i ducha ničí.

Z lidí dobrě živených stanou se červi a v hnilebě se rozloží. Nejprve je všude samý smích, pak hrátky rozličné, ale ty nakonec z lidí dobrě živených červy uhnětou.

Nevím, pročpak se vás mnoho nedotýká to, co zřetelně zde vidíte - jak žrouti vstříc smrti rychle kráčejí a neřestně žijí. Chcete snad peklu propadnout, do lože zatracení vskočit? Což nechápete snad, že přejídání je hříchem smrtelným?

Na cestu odříkání dejte se, všechno přecpávání zanechte, neboť i Adam byl bez problémů z Ráje vyhozen, když žena jeho okusila ovoce zakázaného, které utrhla a svému manželovi nabídla, a on jej též okusil, a tím se prohřešil.

Chrisostomus a jiní lidé dobrému zdraví se těšíci se domnívají, že zhanobení velkého města Sodomy měla na svědomí nenasycnost, žravost a nacpávání, jejichž zvěrstva hromová zkáza všechno obyvatelstva způsobila.

Ó, hanebný chtíči, žroute, tlustochu, jícně bezedný, který jsi převleký a stále rosteš a koušeš, polykáš a krkáš a podivně se chováš. Tobě nestačí jen obyčejný chléb, leč masa libového žádáš. Když svatý Řehoř kázal lidem, jasné pravil jim, že pět je druhů toho hříchu - příliš chtivě jidati, s péčí nadmernou jídlo chystati, pak též příliš mnoho jídla míti a labužnický pojídat, a potom taky dříve jísti, než na jídlo je správný čas.

Blázen

Moudrý otec pravdu děl,
Řek to jasně, tak jak měl.
Není snad správné zbavit se hříchu?
Je, to je, však kdo se tomu upíše?
Náš milý Hostina zemřít musí,
Brzy ho už pověsí.
Ale já si stejně myslím, že ho zase
Někdo brzo probudí.

Zkušenost

Nuže, ukažte mi ten váš zápis,
Ať sama vidím, co v něm stojí.
A pak rychle zajistěte,
Ať publikum máme hojně.

Lék

Zde pohledte, paní má,
Je tu všechno, jak být má?

(ukazuje jí všechny své listiny)

Zkušenost

Ať předstoupí oba vězni!

Lék

Každý ať se neprodleně
K soudu rychle dostaví
A vyslechne si rozsudek.
Nechte vězni také přivést,
Ať již nikdo nemešká.

Střídmost

Ať nezkazíme něco snad,
Vykonejme, co se má!

Klystýr

Přivedeme tedy vězni?
Ať nezkazíme něco snad.

Pouštění žilou

Však kdo je vlastně přivést má?

Dieta

Já, já k tomu povolání mám.

Pomoc

Ať nezkazíme něco snad,
Vykonejme, co se má!

Střídmost

Nuže, jděmež, pomalu se vydejte -
Před publikum předstupte.

Dieta

Na toto světě přechodném
Stejně již dlouho nebudete.

Hostina

Jméinem nejslavnějšího krále na nebesích
Pokorně a poníženě prosím,
Abi můj případ nechvalně známý
Mi útěchu a odpuštění přinesl.

Večeře

Máte snad v plánu,
Poslat nás oba najednou k pánu?
Já jsem, myslím, nevykonal nic,
Co by mě k smrti mělo odsoudit.

Klystýr

Nemějte strach.

Večeře

Nemám, nemám, však se bojím.
Nikdy jsem tolíkého nebezpečí nepotkal.

Hostina

Jestli se bojí, je stejný jako já.
Barvu změní, jak bude potřeba.

Pouštění žilou

Hle, zde jsou naši lidé
K soudu připravení
Chladní jako led.

Pomoc

Mám je, paní, nechat předstoupit,
Abyste mohla odsoudit je, či propustit?

Večeře

Slitování!

Hostina

Pro boha! Milost!

Večeře

Politujte hříšníky!

Blázen

Pěkně vám teď navaří,
Však nestrávíte tu kaši.

Dva odvedou Večeři a zbylí Hostinu.

Zkušenost

Posadte Hostinu na židli pro obžalovaného
A Večeře ať se na kolena vedle postaví.

Tabletka

Tak pojďte sem, bude to?
Ať nemusíme násilím vás přivést.

Pomoc

Prosím ticho v soudní síni,
Nikdo ať teď nemluví.

Zkušenost

(podá Léku listiny, na nichž je zapsán verdikt, který má být pro-
nesen, a praví:)
Zde máte, písáři vzdělaný,
Spis moudře sepsaný,
V němž obširně se vše praví.
Teď přede všemi,
Podle toho, jak má se stát,
Přečtěte spis, ať všichni slyší.

Lék se uctivě chápe spisu a začne nahlas a zřetelně předčítat.

Lék

Ve včici žaloby, již Dobrá společnost vznesla a již můžeme obviněním veřejným nazvatí, neboť se všeho lidu týká, jedná se o dokonané záměrné zabítí více osob, jmenovitě nejprve Žravosti a dále pak tří dalších taktéž zabitých osob - Přípitku, Já taky tak a Mlsnoty.

Následně byl vyslechnut Hostina ve slyšení veřejném a bez inučení jakéhokoli doznał, že osoby nyní v prachu ležící zamordoval; zatímco se bezstarostně bavily. A také Večeře doznał svůj čin, který bezpochyby spáchal, a to zbití onech osob. O těchto činech nemůže být vzhledem k dalším domněnkám a názorům pochybností.

Rada lidí moudrých a vzdělaných při své tajné poradě rozhodla se, že spáchané činy potrestá, aby příklad a výstrahu dala. Neboť Zákoník říká, že zločin, který je potrestán, na zločince a špatné lidi působí a přesvědčuje.

A navíc jednohlásně shodli se všichni lékaři, že dlouhá Večeře škodí zdraví a že Hostina lidi zabíjí, obzvláště koná-li se za noči. Šetřením procesním, uvážlivým a vyváženým, item jsme zjistili, že k zabítí došlo istivým jednáním, pastí a léčkou úkladnou. Na závěr tedy konečné rozhodnutí naše, jež s právem v souladu je, zní, že Hostina za svůj přečin veliký, kdy krutě lidi zamordoval, bude oběšen a zároveň uškrcen, aby bylo jeho zlo potrestáno. Vaši lidé vykonají tento rozsudek a provedou trest hrdelní. Co se Večeře týká, jeho vina není taková, zachováme se k němu tudiž shovívavěji. Protože dříve příliš mnoho jídel na stůl nosíval, je zapotřebí mu v tom zabránit - rádně těžké železné rukavice na celé ruce navrch na košili navléknuty mu budou a k Obědu se nesmí nikdy přiblížiti na méně než šest mil. Nebude-li chtít podrobit se tomuto trestu, či snad vyhýbat se mu bude a dělat, jako že neprozuměl rozsudku, nařizujeme taktéž okamžité pověšení na šibenici a jeho oběšení.

Večeře

Celému Soudu poníženě děkuji
Za tento trest.

Hostina

Běda! Nikdo mi nepomůže!
Ať se ale spoří vyzpovídat mohu!

Dieta

Mám vše ihned vykonat?

Zkušenost

Ano, tím vás pověřím.

Střídmost

Já si případ Večeře vezmu na starost.

Zkušenost

Správně, učiňte spravedlnost zadost.

Ted dá Dieta Hostinovi okolo krku provaz.

Dieta

Nasadte si tenhle límc,
Ten vám žílu pevně stiskne.

Hostina

Ó, světe, kdež jsou tvé služby?
Tvá budoucnost marná je.

Otec Zpovědník

Zanechte všech starostí světských
A na Boha pouze myslete
A v něj pokorně se modlete,
Aby s vaší duší slitování měl.

Hostina

Když o svém neblahém konci přemýšlím,
Když tělo mé rozsekáno bude.

Otec Zpovědník

Budte pokojný, synu můj.
Pohledte na tento obraz
Kříže, který člověka vykoupil.

Podává mu obrázek, na němž je krucifix.

Střídmost

Zde návleky jsou na ruce
Z železa pevného,
Přesně na míru kované.
Přivedte mi Večeři,
Pět či šest lidí ať ho vezme,
Já mu ruce umravním.

Přivádějí Večeři.

Klystýr

Nuže, bídáku ohavný,
Nastavíš ty ruce své?

Večeře

Zde, prosím.

Nasadí mu železa a čtyřmi provazy je k sobě spojí.

Pouštění žilou

Tyto náramky teď nosit budete,
Aby se troufalost vaše zmenšila.

Tabletka

Býval jste povahy zuřivé,
Nedalo se s vámi vydržet.

Pomoc

Kvůli své lstimosti veliké
Musíte nyní toto vytrpět.

Večeře

Běda!

Střídmost bere provazy ze svých kalhot, aby mohla svázat jeho ruce k sobě.

Střídmost

A že by ještě naříkal?
Co byste chtěl, vetešníku lstimý!
Špatnou dobu jste si vybral.
I o opasek mě připraví!

Večeře

Jsou to pěkně těžké kousky,
K šílenství mě přivedou.

Střídmost

Jděte! Váš trest je zcela jasný
A poslyšte, co řeknu vám:
Kdykoli byste se do zbraně
Vydal a zbroj na sebe vzal,
Vždy by vás Oběd potrestal -
Jeho sílu byste poznal.

Večeře

Mohu již tedy odejít?

Střídmost

Abyste spravedlnosti zadostiučinění dal,
Musíte každý den jít dál,
Abyste šest hodin cesty k němu měl.

Večeře

Já zvednu se a jdu,
Svou sílu zkusím posbírat.
Sbohem, odcházím a jdu vykonat
Trest svůj, který dostal jsem.

Clamat.

Dieta

Tak, tak, všichni vidíme,
Jak Večeře s náramky teď kráčí.
Zbývá již jen Hostina.

Pomoc

Bratře Waltře, požehnáte tomu muži?

Otec Zpovědník

Ochotně se pokusím
Za odměnu boží.
Přítele, o Spasitele umučení
Třeba velmi přemýšlet,
Mnohé z toho poučení
Spásně možno obdržet.

Pouštění žilou

Nuže, přivedme toho zločince!
Vezměte ho zepředu,
Zezadu pak půjdou já.

Tabletka

Já chci ho sem přivésti.
Nuže, přivedme toho zločince!

Klystýr

Ty vyskakovat budeš si?
Pané, dozadu ustupte!

Pomoc

Nuže, přivedme toho zločince!

Tabletka

Vezměte ho zepředu,
Zezadu pak půjdou já.

Zkušenosť

Pánové, pojďme společně!
Důstojně mě doprovodte
Tímto vozem pojedeme,
Ať soud tento skončíme.

Hippokratés

Rádi s vámi půjdeme.

Galén

Tot přání naše jediné.

Avicena

Já rád bych konec toho viděl.

Averoes

Já závěru účasten chci též být.

Dieta

Pár slov zpovědi tedy,
Otče ctihoný, rychle jen.

Otec Zpovědník

Chcete mi, synu, něco svěřit?

Hostina

Já dojat jsem a obav plný.

Otec Zpovědník

(sé posadí, nechá Hostinu pokleknout a praví:) Ve vídě zemřít třeba jest,

Na světské statky nemyslet.

Pokorně se mi vydáte

A Benedicte řeknete?

Mezitím Otec udělá znamení kříže a Hostina znamení, jaké dělají lidé u zpovědi.

Dieta

Z této strany si žebřík postavím,
Abych mohla vylézt nahoru.
Co tomu říkáš, hochu nebohý?

Blázen

Cože? Mám snad já být obětí?
To radší odkváčím hned,
Jak to umí mistr Triboulet.

Dieta

Nevíš ty snad, co se patří?
Ty jsi na mou věru blázen!
Nuže, radši běž,
Já jsem hotova
A moji lidé též,
Provazy i cohorta.

Blázen

Chci jen vidět, jestli koza mečí,
Abych se něco dozvěděl.
Nemluvíš snad o telecím?
Nevíte snad, že chceme se dívat
Na pana lišáka, jak se zpovídá?

Otec Zpovědník

Pár hřichů svého mládí
Nechcete mi prozradit?

Hostina hovoří na kolenu před Zpovědníkem, hlavu má ale otočenou směrem k publiku.

Hostina

Vždy jsem prováděl věci delikátní. Zvečera, při pokrmech svých, roztančil jsem zamilované párečky, které ke mně cestu našly, a pak jsem je bez rad a pobízený vydal hrátkám Venušiným.

Žrouty jsem nechával žrát, mlsouny jsem nechával mlsat, mlsaky jsem nechával mlaskat, sladké kukuče jsem sladce hleděti nechával, špičkaře jsem nechával špičkovat, ranaře jsem nechával rány rozdávat, tlustá břicha jsem nechával na fukovat a větry zadem jim přitom upouštěl, až to pohvizdovalo jako kováři při práci, smích jsem nechával znít, chlastouny jsem nechával chlastat, hltouny hltat, hýrit, hýkat, hryzat, hekat a v těžkých bolest jsem je sténat nechával.

U mě se mladí lidé po nocích scházeli, aby se dobře pobaviti mohli. Urození, mladí a krásní ke mně chodili. Tam žena se rozparáditi uměla a mladík poprvé tam zakusil, jaké je to míti ji před sebou a pak stačilo jen zhasit světlo. A víc již o tom hovořiti nebudu.

Hostina napáchal mnoho zlého, mnoho hřichů, neřesti a činů zhýralých, zkrátka věcí, které přirozenosti se vzpírají. Jak jen to Bůh strpěti mohl, nevím sám! Boží dítka Hostina opíjel, až rozum ztráceli, a tolik jist jím dával, že pak ustavičně zvraceli.

A když se tak velmi cpali, nechal jsem nemoci strašlivé přicházet. Způsobil a vyvolal jsem tak neomluvitelné útrapy - horečky a strašlivé záněty na povel můj vychytralý útočiti započaly. Abych se po pravdě vyjádřil, napáchal jsem mnoho zločinů, jež si šíbenici zaslouží.

Všem, kteří se se mnou přiliš sbližili, poskytl jsem bud smrt, nebo dlouhé útrapy. Lidi zabíjal jsem po tisících, však teď Boha prosím, aby mi odpustil! To kvůli mně často umíráček zvonil a kněží a kaplani zpívati museli. Nikomu jsem ku prospěchu nebyl - kromě kazatelů a apatykářů.

Kvůli mně oni prodávali lektvary své, akácie, tolity, šalvěje, aloe, hlinku arménskou, opium a listy seny, nocenky či choroše. V tabletách, v sirupech a šťávách projímadla rozličná stávala se pokrmení lidí tlustých i tenkých a prvotní příčinou byl jsem já. Nadýmání zdrojem býval jsem, mé léčky a nástrahy dovedly lidí často k rychlému konci a oni tak spor se mnou i život svůj prohráli.

Za všechny tyto neřesti a hřichy, jež jste zde z mých úst slyšeli, i za další zločiny a provinění poníženě volám po smilování boží! Mnohým lidem vrásky jsem udělal a zlato i stříbro je prohýbiti nechal.

Otec Zpovědník

Je to všechno?

Hostina

Myslím, že ano.

Otec Zpovědník

Vykonejte své *Confiteor*.

Hostina dělá, jako že odříkává své Confiteor; a Otec dělá, jako že mu uděluje rozhřešení.

Blázen

Můj ty bože, u svatého Viktora!
Vždyť tenhle děda za tohle večeři dostane,
Určitě už plnou truhlu doma má,
Jak zdatně umí vybruslit.
Všichni se snaží něco získat -
Jak z hovna zlato vyrobít.
Mně se ale nepovede
U sebe aspoň pětník mít.

Dieta

Na mou věru, toť se ví,
Že mě už čekat nebabí.

Blázen

Tak takhle kat lidí láká,
Abý je moh' pověsit.

Oba vstanou.

Otec Zpovědník

Smrt si zasloužíte,
Šibenice vám slušet bude -
Moudří lidé ať to vidí.

Hostina

Běda! Bůh chraň mě od zlého,
Když touto těžkou cestou musím jít.

Klystýr

Tolik řečí!

Pouštění žilou

Plané šplechty!

Zkušenost

Dieto?

Dieta

Paní?

Zkušenost

Pospěšte si!

Dieta

Ted vám teda ukážu!
Nahoru hybaj - po tom žebříku.

Začínají stoupat nahoru.

Otec Zpovědník

Ó, Hostino, mám vám připomenout
Slavné Umučení?

Hostina

Otče, vy vědět byste měl,
Jak zbožný já velmi jsem.

Dieta

Ať můžeme k vykonání
Rozsudku již přistoupit,
Vylezte si na ten žebřík.

Hostina

Může mi někdo ku pomoci být?
Lezè nahoru, ostatní mu pomáhají, pak řekne:
Jsem již sdostatek vysoko?

Dieta

Ještě výše, kousek ještě!
Již se k místu blížíte.
Vidíte místo skonu svého?
Tož, tak tam vás přivážu.
A abychom dál nemeškali,
Než se provazy mé napnou,
Máte-li něco na srdeci,
Učiňte tak teď,
Jest nyní ta chvíle pravá.

Hostina

Běda! Když teda já zemřít musím,
Ať se za mě každý modlí,
Aby moje spočívání
V klidu bylo bez komíhání.
Na paměti neměl jsem
Jiné věci nežli jen
Pítí víno nejlepší.

Dieta

To věru žádná sláva není,
Však blázen by musel být,
Koho by to mohlo překvapiti.

Hostina

Smrti jsem se zavděčil
Svou krutou touhou
Po onom žití v rozkoši.

Dieta

Blázen je, kdo špatně žije,
Neb život špatný
Ke zlému konci vede.

Hostina

Rozkoš ta mě pročistila,
Umíram a skonávám
V tomto směru se ctí.

Dieta

Kdo se ke zlu přikloní,
Brzo padne, skomírá,
Když pánu Bohu zachce se.

Hostina

Sbohem, bujně zábavy!

Dieta

Na zemi jsi je zanechal.

Hostina

Už žádné zítra nebude!

Dieta

Jen jedno možno říct je - běda!

Hostina

Jsem už zcela na konci.

Dieta

Má ruka ten konec drží.

Hostina

Sbohem, drobné sladkosti, cukře, koriandře, anýzi, hřebíčku, zázvore, oříšky, šafráne nad fermež lesklejší, cukře kandovaný tlouštíky milovaný, dřevo santálové pověsti předobré, sbohem, pepři, muškáte a skořice!

Dobře jsem vydělat dal schopným a šikovným lékařům, neboť se museli pořádně ohánět, když léčili nemoci, jichž jsem já byl přičinou - ti všichni nyní velmi bohatí jsou a na svých nohou pevně stojí. Přej si, aby mi všichni slibili, že za mé hříchy a zločiny dá každý z nich sloužit mší.

Vy mladí, kteří můj případ sledujete, střezte se a nedejte se k nezřízenosti zlákat, opatrně svůj život veďte a hleďte se polepšit, od zlého se očistěte. Když všechno vaše konání, záměry a jednání zbožné budou af už dnem, a nebo nocí, zklamání tak uniknete. Na paměti proto mějte a stále si připomínejte, že život hříšný škodí vám.

Otec Zpovědník

Pokořte se, příteli,
A s sebou vezměte
Jako nebeský to glejt
Ježíše, co muka trpěl.
Rozumíte?

Hostina

Ano, otče.

Otec Zpovědník

Na svědomí pomněte,
V klidu se smrtí se smířte,
I s odsudkem a ostudou.
Rozumíte?

Hostina

Ano, otče.

Otec Zpovědník

Pevnou víru!

Hostina

Já věřím, otče.

Otec Zpovědník

Pevný budte, vytrvalý.

Hostina

Odvahy mám na to dost.

Otec Zpovědník

Na Boha jen myslete.

Hostina

V Něho věřím.

Otec Zpovědník

Rozumíte?

Hostina

Ano, otče.

Spravedlnost je mi matkou krutou,
Jež mi smrti znamením mává,
Spravedlnost mi svou hrドst dává
A bolest mou naplněno teď hlásá,
Jíž jsem zcela naplněn.
Spravedlnost mi sama vládne,
Hříšníkům jak vládce lidu -
A svou moudrost odkrývá.

Dieta

Co jste pravil?

Hostina

Smířen jsem.

Dieta

Odpusťte vše, bez výjimky,
Af žádná zášť tu nezbude.

Hostina

Odpustit, to nyní chci.

Dieta

Nuže, rcete své *In manus*.

Poté ho shodí ze žebříku a dělá, jako že ho škrtí, tak jak to dělají kati.

Otec Zpovědník

Credo, credo!

Dieta

Viděli jste jeho pád?
Je s ním amen. Akorát.

Otec Zpovědník

*Je-li mrtev, anima eius
Requiescat in pace.*

Dieta

Děti, které neláká práce,
Co nechcete se pranic učit,
Špatným choutkám utečte
A vezměte si příklad zde.
I po těch nejvíce bujarých
Troška prachu jenom zbude,
Nikdo tu věčně nepobude.

Pomoc

Copak, copak? Nechceš dolů?

Dieta

Jen se ještě trochu zhoupnu.

Zkušenosť

S Hostinou je nyní amen,
Žrouty už teď nepotěší.
Oběd spolu s Večeří
Pro lidi přece vystačí.

Hippokratés

A opilcové požitkářství
S povzdechem si povídí:
"S Hostinou je nyní amen,
Žrouty už nic netěší."

Dobrá společnost

Za rozsudek spravedlivý
Všichni lidé počestní
Vás budou velmi rádi mít.
A ti, kdo vás proklínají,

Zjistí, jak se věci mají,
A za pravdu vám rádi dají.

Zábava

S Hostinou je nyní amen,
Žrouty už nic netěší.
Oběd spolu s Večeří
Pro lidi přece vystačí.

Doktor Opovědník

Pánové, co jste přítomni tomuto všemu podivnému byli, jasné nyní zříte, že žravost je nestydáta a opovržení hodná. Stačí pouze dvakrát denně ke stolu zasednout a tělo vaše se nasytí. Hostina není věčným vůbec prospěšná, neboť škodí a tělo ničí. Dávat tělu tolik jídla, že z toho až ochoří, je hříšné, neřestné a odsouzení hodná. Když jsme nyní Večeří omezili a Hostinu ze světa zprovozili, je naši moralitě konec - vezměte si z ní poučení, snažně vás prosím.

Blázen

Poučení - pomočení,
Stejný je to naučení,
Jednou teplo, jednou zima.
Ale já se trochu bojím,
Že Hostinu už neuvidím.
A když nebude ti hej,
Jen do peřin se zachumlej.
A hustou kaši nebudem mít jindy
Než až možná na svatého Dyndy -
A sbohem všechny radosti!

RONDEL

V domě zhýralého Hostiny
A v domě Večeře veliké
Padaly rány i políčky všeliké
Na ty, kdo tlachali hodiny.
Nemoci přišly v kruh rodinný
A vnesly lsti útoky tolíké
Do domu špatného Hostiny.

Nebylo Františka, nebylo Pavlíny,
Kdož bez pomoci veliké
Ve zdraví vyvázli, pakliže
Rány padaly po dlouhé hodiny
V příbytku špatného Hostiny.

ZDE KONČÍ ODSOUZENÍ HOSTINY.